

Reggeli Újság

Noviszád, 1940 május 11, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 129. szám

Német csapatok Brüsszel előtt

Megkezdődött a háboru döntő szakasza

Hitler kiadta a parancsot a támadásra a nyugati arcvonalon**-- A németek több francia várost bombáztak**

Hitler a frontra utazott

Berlinből jelentik: Hitler kancellár a következő felhívást intézte a nyugati arcvonal katonáihoz:

— Eljött a német nemzet jövőjéért vívott harc legdöntőbb órája. Anglia és Franciaország hatalmasainak 300 esztendő óta az volt a célja, hogy megakadályozzon minden igazi népbékképet Európában, mindenekelőtt pedig, hogy Németországot gyengeségben és fehetetlenségben tartsa. Ebből a célból egyedül Franciaország két évszázad alatt 31 alkalommal üzent hadat Németországnak. Évtizedek óta a világ felett uralkodó Angliának is az a célja, hogy minden körülmények között megakadályozza Németországot az egyesülésben, a birodalomtól pedig megvonja azokat az életjavakat, amelyek egy 80 millió népfenntartásához szükségesek. Anglia és Franciaország megvalósította ezt a politikáját, nem törődve azzal, milyen kormány van mindenkor uralmon Németországban. Akik sujtani akartak, az mindenkor a német nép volt.

Franciaország és Anglia ma is egész nyíltan beismeri ezt a célt. Németországot szét kell zúzni és csupa kis államra kell felosztani, akkor a birodalom elveszti politi-

kai hatalmát és ezzel azt a lehetőséget, hogy biztosítsa ezen a földön a német nép számára az életjogokat. Ezért utasították vissza összes békekisérleteimet és ezért üzenték meg nekünk múlt év szeptember 3-án a háborút.

A német népben nincs gyűlölet vagy ellenséges érzés az angol vagy francia nép iránt, a német nép azonban ma az előtt a kérdés előtt áll, vajjon élni akar-e vagy elpusztulni. Hadseregünk bátor csapatai néhány hét alatt levertek az Angliától és Franciaországtól előre küldött lengyel ellenséget és ezzel Keleten elhárították a veszélyt. Erre Anglia és Franciaország elhatározta, hogy Németországot északról támadja meg. A német véderő ezt a kísérletet is csirájában elfojtotta. Most bekövetkezett az, amit mi hónapok óta fenyegető veszélyként láttunk magunk előtt: Anglia és Franciaország megkísérelte, hogy Délkelet-Európában tett hatalmas elterelő lépése után Hollandián és Belgiumon át a Ruhrvidék felé törjön előre. Nyugati arcvonal katonái, ezzel számotokra is ütött az óra! A most kezdődő harc eldönti a német nemzet történelmét az elkövetkező ezer esztendőre. A német nép áldást kér rátok és veletek van.

A német haderő támadásra indult

A német vezéri főhadiszállás jelenti: Tekintettel a Belgium és Hollandia területre való, közvetlenül küszöbönálló, ellenséges részről elhatározott háboru kiterjesztésre és a Ruhrvidék fenyegetésére, a német nyugati hadsereg pénteken kora hajnalban széles arcvonalon támadásra indult a német nyugati határon túl. A légi haderő egyidejűen nagy sikerrel meglámadta az ellenséges repülőtereket és erős kötelékekkel beleavatkozott a földön folyó harcokba.

A német véderő összes tevékenységének vezetésére Hitler kancellár, mint legfelsőbb parancsnok elutazott a frontra.

Ribbentrop nyilatkozása

Berlinből jelenti az Avala: Mint a német távirati iroda közli, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a német és a külföldi sajtó képviselői előtt a következő nyilatkozatot tette:

Nagybritannia és Franciaország

— balsikerű skandináviai betörése után — végre levetette az álarcot. A Földközi-tengeren előidézett riadalom valójában csak annak álcázására szolgált, hogy Belgiumon és Hollandián keresztül támadást intézzenek a Ruhrvidék ellen. Ezt

a támadást régen előkészítették és — amint a német kormány értesült — a legutóbbi napokban Belgiumban és Hollandiában angol csapatok szálltak partra.

A német kormány csütörtökön megtudta, hogy az angol kormány értesítette Hollandiát és Belgiumot, hogy rövidesen mindkét országban angol csapatok szállnak partra. A német kormánynak megdönthetetlen bizonyítékai vannak arról, hogy az említett kormányoknak ilyen közléseket kettek, valamint a szövetséges haderőnek a Ruhrvidék elleni előkészületeiről is. A birodalom Vezére nem hajlandó ezt a területet támadásnak kitenni, annál kevésbé, mert ez a terület gazdaságilag rendkívül fontos a birodalomra. Ezért a Führer elhatározta, hogy — tekintettel a

tervezett angol-francia támadásra — Belgium és Hollandia semlegességét Németország védelme alá helyezi.

Itt ismét a szövetségesek újabb bűnös gesztusáról vagy talán az angol és francia vezetők végső kétségbeseléséről van szó, amellyel meg akarják menteni kormányaik helyzetét, amelyet a sok balsiker megrendített. Bármint álljon is a dolog, mostanától kezdve a német hadsereg beszél. A német hadsereg olyan nyelven szól Nagybritanniához és Franciaországhoz, amelyet ezeknek az országoknak vezetői megértenek. A német hadsereg elhatározta, hogy a vezetők minden gonoszletét szemük elé tartja. Ezekkel a vezetőkkel végleg le kell számolni.

TÁMADÁSOK ANGOL LÉGI KIKÖTŐK ELLEN

Mint az angol légügyi minisztérium jelenti, pénteken a kora reggel órákban a német légi erők eredménytelen támadást kíséreltek meg több franciaországi angol légi kikötő ellen. Az angol gépek harcba bocsátkoztak az ellenféllel és az eddigi jelentések szerint 5 gépet lelőttek.

Hivatalos angol helyről közlik,

hogy az éjszaka folyamán az angol légi haderő gépei a Themze keleti folyásánál visszaverték a német légi erő támadását. Egy német gépet találat ért.

AMERIKA FELHÍVÁSA A NÉMET KORMÁNYHOZ

Az Egyesült Államok kormánya felkérte a német kormányt, hogy a német légi haderő tartózkodjék nyílt városok bombázásától.

London: A németek most is előnyben vannak

A Reuters iroda ismerteti az angol kormány nyilatkozatát, amely a következőképp hangzik:

A brit és a francia kormány haladéktalan lépéseket tett, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel Hollandia és Belgium segítségére siessen. Ugyanakkor el kell ismernie, hogy a németek most is katonai előnyre tettek szert, amennyiben magukhoz ragadták a kezdeményezést. A németek megpróbálták, hogy ezt a támadó cselekményüket igazolják. Azt állították, hogy Hollandia és Belgium

nem tartotta be semlegességét. Ez az állítás semmiképpen sem állja meg a helyét, ellenkezően, ismeretes, hogy Hollandia és Belgium a legszigorúbb semlegesség politikáját követte és állandóan visszautasította, hogy a szövetségesekkel katonai védelmi rendszabályokban állapodjék meg. Mindamellett a szövetségesek minden intézkedést megtettek, hogy számoljanak ezzel a lehetőséggel. Ezért most abban a helyzetben vannak, hogy a legnagyobb gyorsasággal és hatályosan léphetnek fel.

A német jegyzék szerint

Belgium és Hollandia nem teljesítette a szigorú semlegesség feltételeit

A német kormány felhívta a holland és belga kormányt, hogy csapataik ne tanúsítsanak ellenállást – Lényegesen enyhült a délkeleteurópai feszültség

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda jelentése szerint pénteken korán reggel bombázták a lyoni repülőteret. Francia részről egy ellenséges gépet lelőttek.

A Reuter-iroda jelentése szerint Brüsszelben állandóan hallani a repülőmotorok zúgását és a légvédelmi ágyúk dörgését. A szirénák szünet nélkül szólnak.

A hilversumi rádió közölte, hogy Északhollandia felett 38 különböző típusú német bombavetőgép kering. Ezenkívül két nagy német repülőgépek közelédek Hollandiához. Renen felett hatezer méter magasságban 23 német bombavetőt vettek észre, amelyek nyugati irányban repültek.

Brüsszelből jelenti az Avala: A Reuter-iroda amsterdami jelentése szerint Hollandia sürgősen csapatokat küldött a sipoli repülőter felé, amelynek közelében a németek partraszállást kísérelnek meg.

BOMBÁZTÁK A BRÜSSZELI REPÜLŐTERET

Brüsszelből jelenti az Avala: Reggel 6 óra 25 perckor bombázták a brüsszeli repülőteret. A belga-luxemburgi határon tüzérési tűzre került sor. Ez a jelentés megerősíti, hogy a németek betörték Luxemburgba.

A HOLLAND KIRÁLYNŐ FELHÍVÁSA

Newyorkból jelenti a Reuter-iroda: Amsterdamból érkezett jelentések szerint Vilma holland királynő a következő felhívást intézte a holland néphez:

Kormányom teljesíteni fogja kötelességét.

Noha országunk a háboru kezdete óta a legmondosabban örködött a legszigorúbb semlegesség felett, Németország az elmúlt éjszaka, minden figyelmeztetés nélkül váratlan támadást intézett ellenünk.

„Belgium és Hollandia előnyben részesítette a szövetségesek törekvéseit“

Berlinből jelentik: A német kormány a belga és holland kormányhoz intézett emlékirata hangoztatja, hogy a skandináviai angol-francia lépés kudarcá után a szövetségesek azonnal más irányban folytatták a háboru kiterjesztésére irányuló politikájukat. A Földközi-tenger lett az angol-francia háborus propaganda központja. Ennek a propagandának az volt a feladata, hogy a világ előtt leplezze a skandináviai vereséget, másrészt pedig azt a látszatot keltse, hogy most a Balkán-térségben ki a Németország elleni legközelebbi hadszíntérnek. A valóságban azonban a szövetségesek háborus politikájának a Földközi-tengerre való látszólagos áthelyezése azt a célt szolgálta, hogy Németország figyelmét elterelje és a legközelebbi támadás tulajdonképpen

A NÉMETEK EL AKARJÁK VÁGNI BELGIUM ÉS FRANCIAORSZÁG ÜSSZEKÖTTETÉSÉT

Londonból jelenti az Avala: Az angol lapok közlése szerint az előnyben részesítő német csapatok el akarják vágni az összeköttetést Belgium és Franciaország között. A németek erre a célra gépesített egységeket és ejtőernyős csapatokat használnak.

A németek a holland repülőterek közül Sipolt, Amsterdambot és Balhavent bombázták. A brüsszeli repülőter ellen intézett támadásnak sok halottja és sebesülte van.

ÁLLANDÓ TANÁCSKOZÁSOK WASHINGTONBAN

Washingtonból jelenti az Avala: Roosevelt elnökkel közölték, hogy a németek betörték Hollandiába. Sumner Welles sürgősen a Fehér Házba hívták. Az elnök péntek reggel óta csak az európai helyzetet tanulmányozza és a Fehér Házban szünet nélkül folytak a tanácskozások. Roosevelt értekezletre hívta össze a külügyminisztert, továbbá a hadsereg, a haditengerészet és a légierő vezérkari főnökeit. Az értekezleten megállapítják azokat a körzeteket, amelyekben az amerikai hajók nem közlekedhetnek, tekintettel a hollandiai eseményekre.

Az Avala washingtoni jelentése szerint a Hollandia, Belgium és Luxemburg ellen intézett támadás Washingtonban mély benyomást keltett. Hull külügyminiszter állandó összeköttetésben van az európai ügyosztály vezetőjével. Az amerikai sajtó a legerélyesebb szavakkal ítéli el az újabb indokolatlan német betörést. Amerikában azt hiszik, hogy Hollandia és Belgium megfelelő előkészületeket tett, hogy ellenálljon a támadásnak.

Roosevelt elnök elrendelte, hogy az Egyesült Államokban fennálló holland belga és luxemburgi követeléseket nyomban foglalják le.

iránya tekintetében megtévessze. Angliának és Franciaországnak igazi célja az volt, hogy gondosan előkészített és közvetlenül kuszálónál támadást hajtson végre nyugaton Németország ellen és belga, valamint holland területen keresztül a Ruhrvidék felé nyomuljon előre. Németország Belgium és Hollandia semlegességét azzal a feltétellel ismerte el, hogy ez a két ország a háboruban megőrzi szigorú semlegességét. Belgium és Hollandia ezeket a feltételeket nem teljesítette. Bár külsőleg igyekeztek a semlegesség látszatát megőrizni, a valóságban mindkét ország teljesen egyoldalúan Németország háborus ellenfeleinek kedvezett és a szövetségesek törekvéseit előnyben részesítette.

A német emlékirat a továbbiak

ban pontokban sorolja fel mindazokat az értesítéseket és okiratokat, amelyek alapján német részről megállapítják, hogy Belgium és Hollandia megatartása a szövetséges hatalmaknak kedvezett. A háboru kitörése óta a belga és a holland sajtó túlsúlyos a szövetségesek sajtóját a Németország elleni közlésekben. Hollandia a belga körökkel együttműködésben segítette elő az angol titkos szolgálatnak ama törekvéseit, hogy forradalmat robbantsanak ki Németországban. Mind a belga, mind a holland kormány katonai természetű intézkedései még világosabban beszélnek.

A német csapatok nem mint a belga és a holland nép ellenségei jönnek, mert a birodalmi kormány ezt a fejleményt nem akarta, sem elő nem idézte. A belga és a holland kormányoknak ma még módjában van népük jólétét az utolsó pillanatban biztosítani azzal, ha gondoskodnak arról, hogy a német csapatokkal szemben semmiféle ellenállást ne tanúsítsanak. A német kormány felszólítja a két ország kormányát, hogy haladéktalanul adja ki erre a parancsot. Ha a németek ellenállásra találtnának, ezt minden eszközzel megtárik. Az ebből eredő következményekért és az elkerülhetetlen vérontásért kizáróan a belga és a holland kormányoknak kell majd viselnie a felelősséget.

A délkeleteurópai enyhülés jelei

Párisban megállapítják, hogy a délkeleteurópai körzetben a feszültség lényegesen enyhülése érezhető. Több francia lap ismerteti a Havas-iroda budapesti tudósítójának jelentését, amely a megegyezés jeleiről számol be. Magyarországon — írja a tudósító — nem is lehetett a szó szoros értelmében vett idegességről beszélni. Budapestben ismételt hangzatosat, hogy a magyar külpolitika a Berlin-Róma tengelyhez igazodik és egyúttal a jugoszláviaival való viszony kimélyítésére törekszik.

Budapestről jelentik: Az Esti Újság megállapítja, hogy a budapesti értéktörzsde az eseményekkel szemben megőrizte higgadságát és egészségtelen kivábotások nem voltak. Pénteken zürichi árfolyamjelentések a szokott időben nem érkeztek be.

AZ ANGOL MUNKÁSPÁRT CHURCHILLT TÁMOGATJA

Londonból jelentik: Attlee őrnagy és Greenwood, az angol munkáspárt vezetői a következő felhívást intézték a munkáspárt felé:

»Németországnak holland területre történt betörése után a munkáspárt a brit nép életérdekének tartja, hogy azonnal átszervezzék a brit kormányt. A győzelem kivívásának egyedüli lehetősége a kormány átszervezése.«

A manifesztum végén a munkáspárt vezetősége felhívja összes híveit, hogy minden erejük megfeszítésével és a legnagyobb áldozatokkal járuljanak hozzá a brit nép javához.

Az angol lapok általános véleménye az, hogy Chamberlain nem ké-

KIÁLTVÁNY A BELGA NÉPHEZ

A belga néphez rádióon keresztül felhívást intéztek. A kiáltvány közölte, hogy a belga kormány Franciaország és Nagybritannia segítségét kérte és felhívta a két államot, hogy — Belgium megtámadására való tekintettel — teljesítse szavatossági kötelezettségét. Lipót király megbízta Belgium berlini képviselőjét, hogy jelentsen be tiltakozást. A kiáltvány arra kéri a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalalmát. A belga rádió végül közölte, hogy a németek négy helyen lépték át a határt. Az egész országban ostromállapotot hirdettek ki.

NÉMETORSZÁG SEMMILYEN LÉPÉST SEM TETT A TÁMADÁS ELŐTT

Brüsszelből jelenti az Avala: A belga távirati iroda közli, hogy Németország a támadás előtt semmilyen lépést sem tett Brüsszelben. Reggel 7 óra 30 percig a belga fővárosban semmiféle német lépésről sem tudnak.

AZ ANGOL HÁBORUS KORMÁNY ÜLÉSE

Londonból jelentik: Az angol háborus kormány péntek reggel 8 órakor tanácskozássra ült össze. Az ülésen a háborus kormány valamennyi tagja résztvett. Sir Dudley Pound az ülés előtt ezeket mondotta: Jó, hogy végre elkezdődött.

pes az új kormányt megalakítani. A munkáspárt egyik vezetője arra a kérdésre, hogy Chamberlain kérése a párt részvételét a kormányban, kijelentette, hogy a párt erre akkor hajlandó, ha Churchill lesz a miniszterelnök. Több péntek reggeli lap bizonyosra veszi Chamberlain lemondását. Utódjaként Churchill emlegetik. A lapok szerint a nemzetközi helyzetre való tekintettel a döntés rövid időn belül megtörténik.

HOLLAND HADJELENTÉS

A holland főhadiszállás jelenti: A német csapatok péntek reggel állították a holland határt. Néhány repülőter ellen légi támadást kíséreltek meg. A hadsereg és a tüzér-ség készen áll. Az elárasztások tervszerűen folynak.

A háború nyugaton is fellángolt

A németek átlépték Belgium, Hollandia és Luxemburg határát

Német repülők Rotterdamot, Hágát, Amsterdamot és Antwerpent bombázták -- Az angolok megszállták Izlandot -- A szövetséges csapatok elindultak Belgium és Hollandia felé

BERLINBŐL JELENTI A NÉMET TÁVIRATI IRODA: A NÉMET BIRODALMI KORMÁNY A BELGA ÉS A HOLLAND KORMÁNYHOZ EMLÉKIRATOT INTÉZETT, AMELYBEN A NÉMET BIRODALMI KORMÁNY MEGÁLLAPITJA, HOGY OLYAN OKIRATOK ÉS JELENTÉSEK BIRTOKÁBAN VAN, AMELYEK HATÁROZOTTAN BIZONYÍTJÁK, HOGY NÉMETORSZAG ELLEN AZ ANGOL-FRANCIA TÁMADÁS KÖZVETLENÜL KÜSZÖBÖN ÁLL ÉS EZ A RUHR IRÁNYÁBAN VALÓ ELŐNYOMULÁS BELGIUMON ÉS HOLLANDIÁN KERESZTÜL TÖRTÉNNE MEG. A NÉMET BIRODALMI KORMÁNY EZÉRT PARANCST ADOTT A NÉMET CSAPATOKNAK, HOGY EZEKNEK AZ ORSZÁGOKNAK SEMLEGESSÉGÉT A BIRODALOM MINDEN KATONAI HATALMI ESZKÖZÉVEL BIZTOSITSÁK.

A NÉMET BIRODALMI KORMÁNY EMLÉKIRATOT INTÉZETT A LUXEMBURGI KORMÁNYHOZ IS. A BIRODALMI KORMÁNY EBBEN AZ EMLÉKIRATBAN MEGÁLLAPITJA, HOGY MEGBIZHATÓ ÉRTESÜLÉSEK SZERINT ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG A HÁBORU KITERJESZTÉSÉRE IRÁNYULÓ POLITIKÁJA SORÁN ELHATÁROZTA, HOGY NÉMETORSZÁGOT LEGKÖZELEBB HOLLAND ÉS BELGA TERÜLETEN KERESZTÜL MEGTÁMADJA. A KÜSZÖBÖNÁLLÓ TÁMADÁS ELHÁRÍTÁSÁRA A NÉMET CSAPATOK PARANCST KAPTAK, HOGY ENEK A KÉT ORSZÁGNAK SEMLEGESSÉGÉT BIZTOSITSÁK. MIVEL AZ ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG ÁLTAL ELHATÁROZOTT TÁMADÁS LUXEMBURGI TERÜLETRE IS KITERJED, EZÉRT A NÉMET KORMÁNY KÉNYTELEN A TÁMADÁS ELHÁRÍTÁSÁRA MEGKEZDETT KATONAI MŰVELETEKET LUXEMBURGI TERÜLETRE IS KITERJESZTENI.

A németek átlépték a holland határt

A holland hadsereg főhadiszállása jelenti, hogy a német csapatok hajnali 3 órakor átlépték a holland határt. Néhány repülőter felett légi harcot vívtak. A holland hadsereg és a légharóító tüzérség készenlétben áll. Hollandia elárastása tervszerűen folyik. A légharóítók eddig legalább 6 német repülőgépet lelőttek.

A belga rádió valamennyi belga katonát felszólított, hogy azonnal vonuljon be. A németek Belgium határát is átlépték. A német-belga határon harcokra került a sor. Belgium Franciaország és Anglia segítségét kéri.

Brüsszeli jelentés szerint a német csapatok átlépték Luxemburg határát. Újabb holland jelentés szerint a hollandok vízzel árasztották el a határvidéket, hogy késleltessék a németek előnyomulását.

Hollandiában a légvédelmi tüzérség működésbe lépett. A hilversumi rádió hajnali 3 óra 10 perckor közölte, hogy több idegen repülőraj körülbelül 2000 méter magasságban átrepülte Hollandiát. Jelentik továbbá, hogy a Fritz-szigeteket is többször átrepülték. A repülőgépek nyugat-kelet irányban haladtak. Hajnali öt órakor több, mint száz repülőgép haladt el Brüsszel felett.

Newyorkból jelenti az Avala: Az amerikai rádió közlése szerint a német repülőgépek Rotterdamot, Hágát és Amsterdamot bombázták. Bombatámadást intéztek több repülőter ellen is. A repülőgépekről holland egyenruhába öltözött ejtőernyős német katonák szálltak le.

A Themze torkolatánál a légvédelmi ágyuk működésbe léptek. Hajnali négy órakor Antwerpen vidéke felett sok német gép repült el. A légvédelmi tüzérség itt is működésbe lépett.

A luxemburgi kormány a külügyminiszter kivételével hír szerint elhagyta Luxemburg területét.

LÉGI RIADÓ PÁRISBAN

Páris környékén hajnali 4 óra 50 perckor légi riadót jeleztek. A riadó reggel fél hétkor ért véget.

Brüsszeli jelentés szerint a belga kormány azonnal tanácskozássra ült össze. A megbeszélések után Pierlot miniszterelnök és Spaak külügyminiszter megjelent a királynál.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai külügyminisztérium főtitviselői éjjel óta szakadatlanul tárgyalnak.

AZ ANGOLOK MEGSZÁLLTÁK IZLANDOT

Londoni jelentés szerint angol csapatok partraszálltak Izlandban, hogy biztosítsák Izlandot német megszállás ellen. Az angol külügyi hivatal az angol csapatok partraszállásáról a következő hivatalos jelentést adta ki:

Dánia megszállása óta számolnunk kellett Izland Németország által történő gyors megszállásának lehetőségével. A gyenge izlandi kormány ezt a támadást nem ver-

te volna vissza és az ország teljesen német kézre került volna. Öfelsege kormánya tehát elhatározta, hogy megakadályozza ezt, amennyiben maga szállít partra Izlandban katonai erőket. A hadműveletet péntek reggel végrehajtották. Az angol kormány határozott szavatosságot nyújtott az izlandi kormánynak, hogy a sziget védelmének német betörés elleni biztosítására partraszállt csapatait az ellenségeskedések befejeztével visszavonja. Az angol kormány közölte az izlandi kormánnyal, hogy nincs szándékában beavatkozni a szigeten fennálló közigazgatásba és hajlandó olyan kereskedelmi egyezmény megkötéséről tárgyalni, amely Izland lakosságára nézve kedvező.

ANTWERPENT 37 GÉP BOMBÁZTA

Párisból jelentik: A belga szövetségre érkezett értesülések szerint 37 német repülőgép bombázta Antwerpen városát.

A szövetségesek segítik Belgiumot és Hollandiát

Londonból jelentik: A Press Association közli: Londonban hivatalosan bejelentették, hogy a szövetségesek valamennyi rendelkezésre álló eszközzel segítséget nyújtanak Belgiumnak és Hollandiának.

Párisból jelentik: A francia csapatoknál az éjszaka folyamán riadót rendeltek el.

A német gépek bombái Luxemburg területén megrongálták az egyik vasútállomást. Brüsszellel is több bomba esett. A belga kormány megbízta párisi követét, hogy a fennálló szerződések értelmében forduljon segélykérő felhívással a francia kormányhoz. A francia kormány ehhez azonnal hozzájárult, a katonai hatóságok pedig parancsot adtak, hogy a készenálló francia csapatok azonnal induljanak el Belgium megsegítésére.

A francia hadsereg főparancsnoka valamennyi szabadságon levő tisztnek megparancsolta, hogy azonnal foglalja el állomáshelyét.

Kairóból jelenti a Havas-iroda: Az egyiptomi szárazföldi haderő tartalékos zászlóaljaiat szolgálatra rendelték be.

Brüsszeli jelentés szerint Belgimban elrendelték az általános mozgósítást.

NÉMET BOMBÁVETŐK ANGLIA FELETT

A Reuter-iroda jelentése szerint a Themze torkolatánál ellenséges repülőgépek tüntek fel, amelyek keletj irányban repültek. A Themze torkolata körül elhelyezett légharóító ütegek széles körzetben működésbe léptek. Hajnali 5 órakor öt német bombavető tünt fel az angol partvonal felett és több várost átrepült. A heves ágyutüz zaja felriasztotta a lakosságot. Ezek és ezek tódultak hirtelen magukra kapkodott ruháikban az utcákra.

ELSÜLYESZTETT NÉMET HAJÓK

Londonból jelenti az Avala: A tengernagyi hivatal közlése szerint angol tengeralattjárók ellenséges szállítóhajókat támadtak meg és 10 szállítóhajóból álló kíséretből hatot elsülyesztettek. Egy másik hajókaraván az angol bu-

várnaszádok támadása után három hajót vesztett.

A NORVÉG HARCTÉR

Helsinkiből jelenti az Avala: A norvég főparancsnokság a következőket közli:

Csapataink megerősítik legutóbb elfoglalt állásaikat. Namsos környékén egy német osztag észak felé nyomul előre. Ezzel a csapatnál több helyen puskaharcra került a sor.

A Reuter-iroda stockholmi jelentése szerint a Namsostól északra harcoló norvég csapatok azokhoz a kötelékekhez tartoznak, amelyek a parancs ellenére sem voltak hajlandók megadni magukat. Az Aftonbladet luleai jelentése szerint egy norvég járőr rajtaütött azokon a német osztagokon, amelyek levegőbe akarták röptetni a Narvik és Bjernfel között, a svéd határ közelében fekvő hidat. A norvégek a hid felrobbantását megakadályozták. (A. A.)

Válasz a meg nem tartott ígéretekre

Londonból jelenti az Avala: Lloyd George már ismertetett beszédén kívül még egy rendkívül éleshangu beszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

1. A versaillesi szerződést aláíró demokrata hatalmak nem tartották meg a leszerelésre vonatkozó ígéreteiket, noha Németország hajlandó volt tényleg leszerelni.

2. Azt ígérték, hogy a különböző kisebbségeknek nagyobb szabadságot adnak. Ez azonban nem történt meg. Mindezek alapján elmondható, hogy a mostani német akció csak válasz a nyugati hatalmak meg nem tartott ígéreteire.

HALLÓ!

Mikojen, a szovjet külkereskedelmi népbiztosa tegnap este vacsorát adott a Moszkvában tárgyaló jugoszláv küldöttség tagjai tiszteletére.

Albánia népe is résztvevett az olasz birodalom megalapítása évfordulóján rendezett ünnepeken. Albánia kormányzója a tiranai Szekenderbeg téren rendezett ünnepség alkalmával számos albán tisztnek és katonának kitüntetését adott át.

Öszentsége XII. Pius pápa csütörtökön kihallgatáson fogadta dr. Sztepinac Alojzije zagrebi érseket.

A washingtoni szenátus elfogadta az a törvényjavaslatot, amely a külföldi ezüst bevásárlásának beszüntetéséről szól.

Pavolini olasz népnevelési minisztert, aki csütörtökön Berlinbe érkezett, nagy ünnepséggel fogadták a német fővárosban. Az olasz miniszter tárgyalásai során hosszú megbeszélést folytatott dr. Dietrich német sajtófőnökkel.

A dán nemzeti bank jelentése szerint május hónap első hetében erősen csökkentek a deviza tartozások, még pedig 134 millió dán koronáról 2,9 millió koronára. Ez az első eset 1939 szeptembere óta, hogy a dán nemzeti bank deviza követelése meghaladta a deviza tartozásokat.

A Reuter ügynökség bukaresti értesülése szerint a japán kormány hadianyagot kínált Romániának, különösen léghárító és harcokesziellenes ágyukat, amelyeket a japán-kínai háború folyamán már kipróbáltak. Bukarestben azt hiszik, hogy a román kormány elfogadja az ajánlatot és rövidesen aláírják a szerződést, előzőleg azonban a fizetési feltételeket kell a két állam között rendezni.

Dr. Tuka Béla szlovák miniszterelnök fogadta a Pozsonyban tartózkodó dr. Wagemann német tanárt, a konjunkturakutató intézet elnökét. Dr. Karvas, a szlovák nemzeti bank kormányzója fogadást rendezett Wagemann tanár tiszteletére.

III. Viktor Emánuel olasz királycsászár ünnepélyes keretek között nyitotta meg az olasz nemzeti bank nápolyi palotáját. Az ünnepség után a király a hercegekkel és kísérete tagjaival megtekintette a bank helyiségeit.

Horthy Miklós kormányzóji jubileuma alkalmából kiadott anesztia-rendelet alapján tíz nemzeti szocialistát is szabadlabrára helyeztek.

Berlinben csütörtök este mutatták be Mussolini és Forzano »Cavour« című szindarabját. A két szerző a bemutató előadás egész jövedelmét az elaggott német színészek támogatására fordította. A többi előadások jövedelmének felét ugyanerre a célra szánták. Az olasz szerzők e nemes tette nagy örömet keltezt a német színészek körében.

A beográdi központi statisztikai hivatal kimutatása szerint Jugoszláviában ez év áprilisában hat csőd és tíz kényszerregezés volt. A csödek közül 2 a Dráva-, 1 a Horvát-, 1 a Vrbász-, 1 a Drina-, 1 a Zetabán-ságban volt, a kényszerregezések így oszlottak meg: Drávabánság 1, Horvátország 5, Drinabánság 2, Beograd 1.

15 milliós kölcsönt vesz fel Petrovgrad

A város téglagyárat vásárol, hogy az árvízkárosultakat kedvező ár mellett juttassa építőanyaghoz — Százkilencvennégy elaggott személynek állandó segélyt szavaztak meg

Petrovgradról jelentik: Petrovgrad város képviselőtestülete szerdán ülést tartott Petkov Milorad városelnök elnökletével. A képviselőtestület elhatározta, hogy két új városi orvosi állást létesítenek, amelyekre a közeljövőben pályázatot írnak ki. Százkilencvennégy elaggott személy részére 221.320 dináros segélyt szavazott meg a képviselőtestület, a segélyt 75 dinártól 150 dinárig rendes havi segélyként kapják meg. Cvetkov városelnök ezután beszámolt arról, hogy a képviselőtestület korábbi határozata alapján tárgyalásokat folytatott az állami bankkal és sikerült megállapodnia egy

15.000.000 dináros kölcsön felvételében

7 százalékos kamat mellett, huszszentendi törlesztésre. A bank a kölcsönt az a feltétellel adja, hogy a város megveszi a Terzin-féle téglagyárat, amely jelenleg a bank tulajdona. A bank a téglagyárat 2.250.000 dinárért adná el. Mivel a városnak ugy is fejlődést okozott az árvíz alkalmával összedőlt épületek felépítésének kérdése, így a téglagyár megvételének ajánlása a legjobbkor történt, a városnak szüksége van a téglagyárra, hogy az árvízkárosultakat kedvező ár

mellett építőanyaghoz juttassa. A kölcsön fennmaradó nagyobb részét 12.750.000 dinárt, a város külön munkákra fordítja. A kölcsön többi részének hovatartását későbbi időpontban beszélik meg. A gyermekmenhely részére 10.000 dináros segélyt szavaztak meg. Cvetkov városelnök a közgyűlés után beszámolt az árvíz kár felbecsülésére kiküldött bizottság munkájáról és jelentéséről. A kárbecslő bizottság szerint

az árvíz okozta kár 4.926.000 dinárt tesz ki.

A városelnök szerint azonban a kár ennél lényegesen kisebb. Az árvízkárosultak javára folyó gyűjtés eddig 213 ezer 803 dinárt eredményezett, mely összegből eddig csak a legszükségesebb gyorssegélyekre fordítottak kisebb összegeket és a megmaradt pénzt egyenlő arányban osztják majd ki az árvízkárosultak között. Beszéde végén a városelnök elmondta, hogy Beslic Niko a közlekedésügyi miniszternél eljárt annak érdekében, hogy az árvízkárosultak részére az építőanyagok szállítására kedvezményt biztosítson. Beslic miniszter ígéretet tett, hogy a kérést a lehathatékonyabban támogatja majd.

A katolikusok nagy ünnepe Sztáribecsen

Zászlószentelés, értekezlet, műkedvelő előadás

A sztáribecsei Alsóvárosi Keresztény Ifjúsági Egyesület Pünkösdi vasárnapján ünnepélyes keretek között szentelt fel az egyesület zászlóját. A lélekemelő ünnepségen részt vesznek az összes bácskai keresztény ifjúsági egyesületek. A zászlószentelési ünnepély keretében tartják meg az egyesület diszközgyűlését, évi közgyűlését, az ifjúsági nagygyűlést, ezenkívül színelőadást is rendeznek. Az egyesület vezetősége minden előkészületet megtett, hogy az ünnepély méltó keretek között folyjon le.

Az egyesület ifjúsága szomban este, fuvós zenekar kíséretében, felkeresi a zászlóanyát, hogy az egyesület köszönetét fejezze ki. Vasárnap reggel hat órakor zenés ébresztő lesz, hét órakor pedig a Körben gyülekeznek a tagok, ahonnan a templomba vonulnak kismisére, melynek keretében közös áldozásra járulnak. Félkilencor közös reggeli lesz, három negyed tízkor a nagymisére vonulnak, amelyen ünnepi beszéd keretében felszentelik a zászlót. Fáltizenkettőkor tartják a diszközgyűlést, utána bankett következik.

Délután félhárom órakor kezdődik az egyesület évi közgyűlése, amelyen

résztvesznek a vidéki keresztény ifjak is.

A közgyűlésen Cseppella József: Mik vagyunk címen tart beszédet, amelyben az ifjúsági egyesületek feladatait vázolja. Klimes-Szmik Andor az ifjúság szociális és gazdasági szervezkedésével foglalkozik, dr. Klimes Szmik Jenő Az ifjúsági sajtó címen fejtegeti a sajtó jelentőségét az ifjúság megszervezésének szempontjából.

Rámutat a hibákra és vázolja a gyors megoldás lehetőségét. Cziráky-Fetter Imre Világnézetű utválasztásunk címen tart előadást. Előadásában arról beszél, hogy a mai faji és világnézetű harcoktól felkavart világban melyik uton kell haladnia az ifjúságnak, hogy betölthesse azt a szerepet, melyre a sorsdöntő pillanatok, a szebb jövő érdekei szöjtik.

Utána az ifjúság hangos szóval hitvallást tesz.

A közgyűlés után, félőrárai kezdettel az ifjúsági egyesületek vezetői az ifjúsági mozgalom és az egyesületi élet továbbfejlesztésének módjait beszélik meg.

A közös vacsora után félkilenc órai kezdettel színelőadást rendeznek az Alsóvárosi Katolikus Kör nagytermében. Színrekerül György Vilmos és Szentirmay Elemér Nótás Kata című zenés népszínműve a következő szereposztásban: Lukács István (Kincses Varga Tamás), Mészáros József (Sándor), Forenczi Juliska (Julesa), Balázs László (Kánya Márton), Nagy Mihály (csósz), Pásztor Terus (Kata), Nagy Mihályné (Boszorkány Erzsók), Varga Nándor (levélhordó), Pásztor János (Csontör Ferkó), Kiss Margit (Sári), Papp Maca (Juci), Gulyás Rozika (Panna), Kiss István (cigányvajda), Balaska János (Gligor), Sztéfanovics Katka (Viola), Berta Boriska (cigányasszony), Úveges László (Marci), Varga László (kéményseprő inas), Gáspár József (dobos), Lénárt Mihály, Szabó József, Varga Lajos (falusi legények). Az előadást Mészáros Armand segédlelkész rendezi.

Ófelsége II. Petár király adománya az árvízkárosultak javára

Beográdból jelentik: Ófelsége II. Petár király 100.000 dinárt adott az árvízkárosultak részére. Ezt az összeget gyorssegélyként osztják szét az árvízkárosultak között. Az adományt eljuttatták az árvízvédelmi állami bizottsághoz.

A noviszádi Daloskör tagjaihoz és ifjúságához

A Daloskör választmánya elhatározta, hogy szintén résztvesz a telepújépítési munkájában és bekapcsolódik az önkéntes munkaszolgálatba. Ezért kéri tagjait, különösen pedig az ifjúságot, hogy hétfőn reggel félhét órakor jelenjenek meg a Daloskör otthonában, lehetőleg ásókkal és lapátokkal, esetleg más szerzővel, hogy együttesen vonuljanak ki a telepre és segédkezzenek a romok eltakarításánál. Mindenki hozzon magával evőeszközt és sajkát, mert közös kazánban főzött ebédet kapnak.

Az árvízkárosultak tartózkodjanak házaiknál három napig

Noviszád város képviselőtestületének tagjai szombaton, vasárnap és hétfőn végig járják a telepet és a helyszínen állapítják meg a kárt. Minden árvízkárosult ezért tartózkodjon otthon a három nap alatt, hogy a kárbecslő bizottságnak a helyszínen megadhassa a szükséges felvilágosításokat.

Tárgyalások a noviszádi semmitőszéken

Hat hónapról egy évre szigorították Zsivkovics Triva volt becsei végrehajtó büntetését

A noviszádi semmitőszéken tegnap délelőtt több érdekes ügyben hozott döntést dr. Bogoszályevics Emilián semmitőszéki elnök büntető tanácsa. Brenner József volt bácskapolankai járásbírói tisztviselőt a noviszádi törvényszék a múlt év április 29-én hivatalos minőségben elkövetett sikkasztások miatt másfélévi fegyházra ítélte. A semmitőszék tegnap délelőtt Brenner büntetését

jogerőre emelte.

Zsivkovics Triva volt sztáribecsei bírósági végrehajtót szintén hivatalos minőségben elkövetett visszaélések miatt ítélte el a noviszádi törvényszék. Zsivkovics ügyének tárgyalásán több enyhítő körülmény merült fel és ezért a törvényszék 1938 november 15-én hathavi szigorított fegyházra és hivatalvesztésre ítélte. A semmitőszék büntető tanácsa tegnap délelőtt úgy találta, hogy az elsőfokú bíróság büntetése

tul enyhe az elkövetett bűncselekményhez viszonyítva, és Zsivkovics büntetését hathavi szigorított fegyházról egyévi fegyházra szigorította.

Zsirszóda, vonat, kötél...

Családi dráma Petrovgrádon

Petrovgrádról jelentik: Mikics Dusan petrovgrádi szabómester igen rossz házasságot kötött. Állandóan bántalmazta a feleségét és a gyermekét. Csütörtökön délután ismét rátámadt az asszonyra és durván verni kezdte. Amikor a szerencsétlen nő kiszabadult a kezéből, Mikics a gyermekére támadt, majd a felesége után iramodott, aki a mosókonyhába menekült. Amikor a rémült asszony látta, hogy férje felfedezte és követi, félelmében felkapott egy zsirszódaoldattal telt fazekat és rátámadó férje fejére zúdította.

Mikics borzalmas égési sebeket szenvedett és jajveszékelve rogyott össze.

Mikicsné a történetektől annyira megrémült, hogy kifutott a pályaudvarra és az éppen tolató tehervonat elé vetette magát. A mozdonyvezető észrevette Mikicsné szándékát és sikerült idejében megállítani a vonatot. Mikicsné, amikor látta, hogy terve nem sikerül, hazafutott és felakasztotta magát.

A szerencsétlen asszonynak azonban ezuttal sem sikerült végrehajtani végzetes tettét, mert az öngyilkosságot már az első másodpercekben észrevették és levágták a kötélről. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Viktória királynő karperece a Vöröskereszt árverésén

Londonból jelentik: Az angol Vöröskereszt felszólította a brit birodalom lakosait, küldjenek különböző értékű tárgyakat a most rendezendő jótékony célu árverésre. A beküldött tárgyakat eladják és a befolyó összegeket a Vöröskereszt a hadiövezetek és hadiárva-gyámoltására fogja felhasználni. Rengeteg értékes ékszer és műkincs érkezett be a Vöröskereszt címére, így többek között egy nagyon értékes karperec, amelyet

valamikor Viktória királynő viselt.

A karperecet Mária Lujza hercegnő ajándékozta az uralkodónak és az négy finom elefántcsontra festett miniatűr-portréból áll. A portrék Viktória királynőt, férjét, Albert herceget, az edinburgi herceget, Mária román királyné atyját és Alice hesseni nagyhercegnőt ábrázolja.

A miniatűröket braziliai aranyból készült lánc kapcsolja össze. A többi adományok közül megemlítendő egy

500 darab gyémántból álló tiara, egy husz águ korona, amelyeknek mindegyike huszonöt válogatott szépségű kőből van összeállítva. Ezt a tiarát Mrs. Philip Hill, a híres pénzarisztokrata felesége küldte az aukcióra. A beküldött tárgyak között van egy Rolls Royce autó is és Lady Ludlow gyönyörű kínai porcellán-gyűjteménye. A posta eddig mintegy hatvan zsák ajándékot hozott. A legtöbb ékszer és értékű tárgy az adományozó megnevezése nélkül érkezett be.

A Budai Dalárda ma esti hangversenyére vidékről is érkeznek vendégek

A hangverseny műsorán Ádám, Liszt, Kodály, Lányi, Lendvai, Visky és Halmos szerzeményei szerepelnek

Ma este, mint jelentettük, a beográdi Nemzeti Színházban hangversenyezik a Budai Dalárda. Magyarország legrégebbi dalárdáját a beográdi Sztankovics-dalárda hívta meg, amely a közel múltban, amikor Budapesten járt, már élvezte a Budai Dalárda vendégszeretetét s most viszonzni óhajtja a kedves vendéglátást. A beográdi hangverseny védnökségét báró Bakách-Besseney György magyar követ, Makszimovics Bozsa közoktatásügyi miniszter és Gyurisics Vojin, Beograd polgármestere vállalta. A Budai Dalárda dr. Ripka Ferenc elnökkel, Budapest székesfőváros nyugalmazott főpolgármestere, országos elnökkel és Ádám Jenő igazgató karnaggyal, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanáranak vezetésével pénteken este 10 órakor megérkezett Beográdba. Az állomáson a Sztankovics-dalárda, a védnökök és számos polgári előkelőség és hivatalos személy üdvözölte a nagy hírű magyar dalárdát. A kölesönös üdvözlések után a dalárda nyugovóra tért. Az előzetesen megállapított program szerint a Budai Dalárda ma délben 1 órától félkettőig a beográdi rádióban énekel.

Este 8 órai kezdettel pedig hangversenyt ad a Nemzeti Színházban. Vasárnap délelőtt a dalárda megkoszorúzza a Hősök Emlékművét, este a város által rendezendő vacsorán vesz részt.

A Budai Dalárda beográdi hangversenyének műsorán az igazgatókarnagy, Ádám Jenő, Liszt Ferenc, Kodály Zoltán, Lányi Viktor, Lendvai Ervin, Visky János és Halmos László szerzeményei szerepelnek. A dalárda beográdi hangversenye először már első hír felröppenése óta fokozott érdeklődéssel tekintenek Jugoszlávia zeneegyesületei és dalköreire s a jegyek jórészt már is elővételezték. Értésüléseink szerint

a Vojvodina minden nagyobb helységéből indulnak ma kisebb-nagyobb csoportok Beográdba.

hogy gyönyörködhesse a nagy múltú dalegyesület szép művésztáborában. Közel egy évszázad gyémánttiszttára esziszolódott dalművészete szól hozzánk a Budai Dalárda körülszán át, hiszen az 1856-ban alakult dalárda szorgalmas munkával összegyűjtött tudását tagról-tagra hagyta, mint ahogy az életerős család vagyona száll apáról fiúra. Az évtizedeken át gyűjtött, szaporított vagyon ma már mesés értékű ragyogó-zengő gyémánttömb, amelynek tündéri hangja, lelket fűrésztő fénye bejárta a nagyvilágot s ez a dallamokból szőtt fénysugár ma Beográdban lobog majd fel.

Aki szereti a magyar dalt, a magyar művészetet, magyar dicsőséget, annak ma este Beográdban a helye...

Bérmálás Petrovgrádon

A bérmáláson részt vesz dr. Ettore Felici beográdi pápai nuncius is

Dr. Ujesics József beográdi érsek a jövő héten megkezdi bánáti bérmautját

Petrovgrádról jelentik: Pünkösdi vasárnapján bérmálás lesz Petrovgrádon. Dr. Ujesics József beográdi érsekkel, aki a bérmálást végzi, elutazik Petrovgrádra dr. Ettore Felici beográdi pápai nuncius is, aki pünkösdi vasárnapján dr. Ujesics érsekkel együtt szolgálja ki a bérmálás szentségét. Dr. Ujesics érsek és dr. Ettore Felici pápai nuncius

ma este félhat órakor érkezik Petrovgrádra.

A pályaudvaron az egyházközség tanácsa, az egyesületek vezető férfiai és a városi hatóságok várják a főpapokat. Este hét órakor dr. Ujesics és dr. Ettore Felici részt vesz a plébániatemplomban tartandó májusi ájtatosságon, utána a két főpap fogadja a katolikus egyházközség küldöttségét, mely alkalommal

Marton Andor egyházi elnök magyar,

dr. Weiterschan József, a gazdasági bizottság elnöke pedig német nyelven mond üdvözlőbeszédet.

Pünkösdi vasárnapján, május 12-én délelőtt 9 órakor a nuncius a plébániatemplomban nagy papi segédlettel főpapi nagymisét mond, a nagymiséen dr. Ujesics érsek német, egy helyi lelkész pedig magyar nyelven tart szentbeszédet. A nagymise után megtartják a bérmálást, délben pedig a plébánián ebédet adnak a főpapok tiszteletére. Az ebédre meghívták a város főbb vezető férfait, az egyházközség vezetőit és az egyesületek vezetőit is, azonkívül résztvesznek még az ebédén

bániatemplomban nagy papi segédlettel főpapi nagymisét mond, a nagymiséen dr. Ujesics érsek német, egy helyi lelkész pedig magyar nyelven tart szentbeszédet. A nagymise után megtartják a bérmálást, délben pedig a plébánián ebédet adnak a főpapok tiszteletére. Az ebédre meghívták a város főbb vezető férfait, az egyházközség vezetőit és az egyesületek vezetőit is, azonkívül résztvesznek még az ebédén

Beslics Nikola és Tomics Jevrem miniszterek,

valamint meghívták Makszimovics Bozsa minisztert is, aki pünkösdkor nagy politikai gyűlést tart a városban. Vasárnap este Marton Andor vacsorát ad dr. Ujesics érsek és Ettore Felici pápai nuncius tiszteletére.

Dr. Ujesics József érsek a jövő héten kezdi meg bánáti bérmautját. Az előzetes tervek beosztása szerint május 14-én Katarinán, 15-én Begej Szveti Gyuragyon, 16-án Kleken, 17-én Lazarevon, 18-án Martinin, 19-én Pavlovon és 20-án Gornya Muzslyán lesz bérmálás.

Tisztaság a szájban akadályozza a fogbetegségek kifejlődését. A naponta eszközlendő fogápolás ezért az egészség egyik parancsolata.

Egy magyar asszony halálos autószerencsétlensége Amerikában

Newyorkból jelentik: Horváth István garfieldi vállalkozó, az észak-amerikai magyar kolónia egyik legtekintélyesebb tagjának felesége halálos autószerencsétlenség áldozata lett.

Horváth István még a világháború előtt vándorolt ki Észak-Amerikába és kétszer házasodott. Az amerikai magyarok körében népszerű

Horváthné autókirándulást tett Garfieldből.

Férjének legújabb típusu Dodge-autóját Horváth István első házasságából származó Betty leányának férje, Kalenba Tivadar vezette és a kocsiban ült még a tizesztendős kis Horváth Dorothy, valamint Horváthné nővére, Asztalos Károlyné és ennek férje is.

Az autókirándulás végcélja a spartai üdülőtábor volt, ahol Asztalos Károly fia tartózkodik. A különös szerencsétlenség úgy történt, hogy

a kis Horváth Dorothy az autó kilincsével játszott és a kocsit ajtaja hirtelen kinyílt.

A kis Dorothy kiesett az országútra és amikor anyja hirtelen utánkapott, ő is zuhant Kalerba Tivadar azonnal megállította a lassan haladó kocsit és a kislány és az anyja segítségére sietett.

Horváth Dorothy olyan szerencsésen zuhant ki a kocsiból, hogy semmi baja sem történt.

Édesanyja azonban eszméletlenül feküdt az országúton.

A Newton Memorial-kórház mentői még beszállították ugyan kórházukba, de mielőtt még a műtőbe jutott volna,

a hordágyon meghalt.

Az orvosi vizsgálat szerint a halál közvetlen oka koponyaalapú törés volt.

Horváth Istvánné halála őszinte részvétet keltett az észak-amerikai magyarság körében. A temetésre hazavárják ifj. Horváth Istvánt is, aki

repülőgépen indult el Honolulu-ból Garfield felé,

ahol mint az Egyesült Államok hadnagya teljesít katonai szolgálatot.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

Tömegszurkálás a Vaszilyevó telepen

A bíróság kétévi szigorított fogházra ítélte a vérengző embert

A szubotícai törvényszéken Taszics Alekszandar elnök tanácsa igen érdekes ügyet tárgyalt. Kolebin Györgye 39 éves telepes, a Horgos melletti Vaszilyevó nevű telepítésen gyilkossági szándékból megtámadta és bestialis kegyetlenséggel 17 késszurással

életveszélyesen megsebesítette Deszancsics Milán telepest.

A vádlott ugyancsak október 21-én, amikor az első bűncselekményt elkövette, felkereste Miatovics Mária telepesasszonyt, akivel hosszabb idő óta haragos viszonyban volt és két késszurást ejtett rajta, továbbá megsebesítette Kancsics Andrija telepest is, aki Miatovics Mária segítségére sietett.

A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy teljesen ittas volt és kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát, mert részegen, erős felindulásban cselekedett. Deszancsics haragban volt, mert

Kossuth Lajosnak nevezte.

Deszancsics csufolódása miatt annyira elkeseredett, hogy le akart számolni vele, de nem ő volt a támadó fél, hanem teljesen ittas volt. A második szurkálásra egyáltalán nem emlékszik, mert 3 liter rómipást fogyasztott el és az öntudatlanságig részeg volt.

A bíróság több tanút kihallgatott, köztük a sebesülteket is, akik elmondták, hogy Kolebin az itten támadta meg Deszancsicsot és hátbaszúrta. Deszancsics az utmenti árokba esett, Kolebin pedig utánraugrott és

még 16 sérülést ejtett rajta.

Duhrohamban vadul szurkálta Kossuth Lajos szobrát és azt kiültözte, hogy a föld alá teszi, ha börtönbe kerül. Deszancsicsnak Kislégyes Gyuro szűrt segítségére.

Miatovics Mariával a vádlott hosszabb idő óta haragban volt és az első gyilkossági kísérlet után azzal állított be hozzá, hogy

leszámol vele, ugys börtönbe jut.

A jobb szemén és a mellén sebesítette meg az asszonyt, aki kétségbeesetten segítségért kiáltott. A segélykérő kiáltásokra figyelmes lett és szomszédnéje lakásába sietett. Kancsics Andrija telepes, mire a dühöngő ember a véres késsel ellene fordult és mély szurást ejtett a lábán. A bíróság bűnösnek mondta ki a vádlottat és kétféle súlyos testi sértés miatt az enyhítő körülmények figyelembevételével

kétévi szigorított fogházra és polgári jogainak 3 évi felfüggesztésére ítélte.

A drágaság ügyében fontos megbeszélés volt a miniszterelnökségen

Beográdból jelentik: Tegnap délelőtt Cvetkovics Dragisa miniszterelnök dolgozószobájában fontos megbeszélés volt a drágaság leküzdéséről szóló rendelet kidolgozása ügyében. A megbeszélésen a miniszterelnökön kívül dr. Budiszavlyevics Szrgyan népjóléti miniszter, dr. Andrezs Iván kereskedelmi miniszter dr. Markovics Lázá igazságügyminiszter, Konsztantinovics tárcanélküli miniszter és Csubrilovics földmívelési miniszter vett részt.

A Jugoszláviai Magyar Közművelődési Szövetségről tárgyalt dr. Várady Imre szenátor Mihailovics belligyminiszterrel

A magyarság szentora Beslics Nikola közlekedési miniszterrel is folytatott megbeszélést

Beográdból jelentik: Dr. Várady Imre szenátor, a jugoszláviai magyarság vezetője csütörtök délután felkereste hivatali helyiségében, Beslics Nikola közlekedési minisztert és a magyar kisebbséget érdeklő időszéri kérdéseket behatóan megtárgyalta vele.

Tegnap délelőtt a belligyminiszteriumban jelent meg dr. Várady Imre szenátor, ahol Mihailovics belligyminiszter fogadta. Várady szenátor a belligyminiszterrel is magyar kisebbségi kérdéseket beszélt meg, ezenkívül a Jugoszláviai Magyar Közművelődési Szövetség megalakításának ügyét is megtárgyalta vele. A tárgyalás során a magyar szenátor átadta a Magyar Közművelődési Szövetség alapszabálytervezetét a belligyminiszternek.

A holland és belga repülőterek egy része német kézben

A németek több francia repülőteret is bombáztak — Német repülőgépek Páris felett

A német légi haderő péntek délelőtt több francia várost bombázott, köztük Nancyt, Lillet, Pontoisot és Lyont. Nancyból több halálesetet jelentenek.

PÁRISI HIREK SZERINT A NÉMETEK ELÉRTÉK BRÜSSZELT, DE CSAK OLYAN CSAPATRÉSZEKKEL, AMELYEK REPÜLŐGÉPEN SZÁLLITHATÓK

Anglia délkéi parlajain 90 percig tartó ágyuzást hallottak. A francia partok közelében német repülőgépek hajókat támadtak meg.

A legjobb események

Berlinből jelentik: A német távirati iroda pénteken a délutáni órákban a következő jelentést adta ki a belgiumi és hollandia hadműveletekről:

A német légi haderő erős kötelékei ma pirkadatkor felszálltak és a belga, valamint holland repülőtereken sok csapatköteléket szállítottak földre. A repülőterek és azok környéke rövid idő alatt a német légi haderő birtokába került. A Kelet- és Középfraanciaországban levő repülőtereket megsemmisítő német bombatámadások érték. A támadások során repülőgépeket és légi kikötőket elpusztítottak és nagy károkat okoztak. St. Domay, Vitry, La Francois és Metz repülőterét nagyrészt elpusztították.

Mint hogy a belga kormány a görög és francia csapatokat hívott az országba, a holland kormány pedig bejelentette a háborús állapot beálltát Hollandia és Németország között, a német légi támadásokat kiterjesztették Belgiumra és Hollandia katonai pontjaira is. Ennek során többek között sikerült bombáztatni az antwerpeni és brüsszeli repülőteret. A légi haderő kötelékei támogatták a hadsereg előnyomulását és jelentős szerepük volt egy belga erőd bevételében. Ennek során hátrás harcos megatartásával különösen kitüntette magát Kocht kapitány és Witzig főhadnagy. A Führer a két tisztnek a nagykeresztet adományozta.

Német repülőgépek Páris felett

A Reuter-iroda jelentése szerint pénteken a francia főváros felett német gépek jelentek meg. A németek nem dobtak le bombákat, a visszahulló légvédelmi lövedékek azonban kárt okoztak. Nancy bombázása során 16 ember meghalt, 30 pedig megsebesült.

Német ejtőernyősök a hágai repülőtéren

A belga rádió közölte, hogy Nidel mellett, Belgiumtól 30 kilométerre délre és Brüsszellől 55 kilométerre keletre német ejtőernyős csapatok szálltak le. A Havas-iroda jelenti, hogy a hágai repülőtéren mintegy 200 ejtőernyős német katona ért földet. Egy másik Havas-jelentés szerint Amszterdam felett péntek délelőtt dégi csafa folyt.

HOLLAND ÉS NÉMET HATÁRVÉDŐ CSAPATOK HARCA

A holland távirati iroda hivatalos közleménye szerint holland határvédelmi csapatok harcban állnak a német csapatokkal. A Mosel és az Ysel hidjait felrobbantották.

BRÜSSZELI HELYZETKÉP

A Stefani-iroda tudósítója brüsszeli helyzetképet közöl. A jelentés hangsúlyozza, hogy a belga főváros lakossága nagy nyugalmat tanúsít. Több bomba, amelyet a repülőterre akartak dobni, az Avenue Louise

Pünkösd vasárnapján és hétfőjén nagy fáncmulatság „KRAXNER“ vendéglő összes helyiségeiben

Ha jól akar mulatni, legyen ott! Kezdeté délután 4 órakor. Kovács Lajos és jazz-zenekara játszik. Fánc reggelig. Belepődji animé.

arisztokrata-negyedére zuhant, több házát romba döntött, fákat csavart ki és tüzvészét okozott. A hajnali órákban több német repülőraj szállt el Brüsszel felett.

A Havas-iroda jelentése szerint Brüsszel lakosságát röviddel hajnali 5 óra után riasztotta fel álmából a léghajító ütegek dörgeje és a repülőgépekről ledobott bombák rohanása. Először mintegy 100 repülőgép szállt el meglehetősen alacsonyan Brüsszel felett. A kormány a reggeli órákban elrendelte az általános mozgósítást és Lipót király a főhadiszállásra ment, hogy csapatai élére álljon. A minisztertanács délután egy órakor még tanácskozott.

A holland külügyminiszter és a holland gyarmatügyi miniszter Londonba utazott, hogy érintkezésbe lépjen a szövetséges hatalmakkal.

FRANCIA HADIJELENTÉS

A péntek déli francia hadijelentés ezeket mondja: Pénteken a hajnali órákban a német csapatok megkezdték a benyomulást Hollandiába, Belgiumba és Luxemburgba. A francia csapatokat északrariadókészültségbe helyezték. Az ellenség Franciaország északi és keleti részében légi támadásokat hajtott végre. Több ellenséges repülőgépet — számuk még ismeretlen — részben a léghajító tűzérőség, részben a vadászgépek letölttek.

BELGA HADIJELENTÉS

Belga illetékes helyről közli, hogy a német csapatok állították a határt. Az ellenség a védelmi vonalak mögött megállt. A németek kis ejtőernyős osztagokkal dolgoznak. A francia-angol hadsereg átlépte a francia-belga határt.

ÜZENETEK

(Ebben a rovatban díjtalanul közöljük az árvízjárvárosultak kívánságait, üzeneteit általában az árvízzel kapcsolatos magántermészetű híreket.)

Selyem Ferenc árvízjárvárosult jelentkezzen Mauthernél a lyublyanai csepőerakalban. Kr. Alekszandra ucca 9 szám alatt, munka vár rá.

Lukács Ferenc tegnap átvette a címére Topoláról és Noviszádról szerkesztőségünk utján küldött leveleket.

Árvízjárvárosult oleson eladná 2 plusz 1 lámpás Philips rádióját. Hadzsi Ruvina ucca 58. Detelinara.

Egyedülálló szegény beteg árvízjárvárosult asszony örökbeadná egészséges négyéves fiát. Érdeklődni a kiadóban lehet.

Péter Károly temerini kereskedő kéri a hozzá kiadott Szakál-Gombár Katica edesanyját, Szakál Erzsébetet, hogy közölje vele jelenlegi lakcímét, mert a kislányt vissza akarja vinni hozzá.

Horváth István mo'gunarasi kántor kéri árvízjárvárosult nővére, hogy sürgősen keresse fel.

HIREK

DERÜLT IDŐ

Jugoszlávia legnagyobb részében derült idő volt, helyenként zivatarral és záporosóval. A hőmérséklet kissé emelkedik. A legalacsonyabb hőmérséklet Kupresen 2 fok, a legmagasabb Jasz Tomicsen 25 fok volt.

Időjárás: Szép, nagyrészt derült idő várható, hőemelkedéssel.

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTKOZÓ GYERMEKEITEKET!

A noviszádi légvédelmi tanfolyamok hallgatóinak figyelmébe. Noviszád város légvédelmi bizottsága felhívja a vegyeszeti szolgálat hallgatóit, hogy május 18-án, este 6 órakor feltétlenül jelenjenek meg a vizsgán. A hírszolgálati tanfolyam hallgatóinak vizsgálója május 17-én, este 6 órakor lesz a Kp. Alekszandra 21 számú ház első emeletén. Együttel felhívjuk az egészségügyi, technikai és rendőrségi szolgálat tanfolyamának már vizsgázott hallgatóit, hogy jelentkezzenek a fentebbi helyen az igazolványok átvételére céljából. A légvédelmi bizottság irodája naponta reggel 8-tól déli 1 óráig dolgozik.

Negyven árvízkarosult gyermek utazott el tegnap Horgosra. Tegnap reggel Fodor Gellért volt képviselő vezetésével öttuagi küldöttség érkezett Horgosra Noviszádra, hogy árvízkarosult gyermekeket hívjon meg Horgosra. A noviszádi Beltéri Katolikus Körben a szülők negyven gyerekkel várják a horgosiakat. A gyerekek a Körben ebédet kaptak, majd délelőtt vonatra szálltak és különkocsiban tettek meg az utat Horgosra, ahol nagy szeretettel fogadták őket és szinte percek alatt elkapkodták a horgosi vendéglátók. A gyerekek valamenynyen egészségesek, jókedvűen tettek meg az utat.

A noviszádi vizsgálóbíró irodájából. Megirtuk, hogy a noviszádi Habag-palota előtt Schwarz Jakob vrbászi sofőr május 7-én elgázolta Pánics Vlatko 5 éves kislányt, akit súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak. Schwarzot a rendőrség őrizetbe vette, majd kihallgatása után beszállította a noviszádi törvényszék fogházába. Papriesics Milán vizsgálóbíró tegnap kihallgatta a gázoló sofőrt és mivel nem kell tartani szökésétől, elrendelte szabadonbocsátását. — Megirtuk, hogy Petrovics Vojin noviszádi városi tisztviselőt hivatali minőségben elkövetett sikkasztások miatt letartóztatták a rendőrség. Petrovicsal együtt letartóztatták Nikolics Radojka kávéházi énekesnőt is, aki Petrovics zsebéből, amíg az ittas fővel aludt, kilopott több, mint 2000 dinárt. Petrovics kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy tudja, nagyon sok pénzt elköltött, de nem tehet róla semmit, örökösen beosztott, gyakran silány életet kellett élnie és szeretett volna egyszer már vigabban is élni. Petrovics Vojin és Nikolics Radojkat átadták a vizsgálóbíróknak.

Lopásért négyhavi fogház. A szombori törvényszéken most tárgyalta Sipos István 23 éves zrnajeváci születésű szolgalegény lopási bűnügyét. Az volt a vád ellene, hogy 1938 júniusában Szomborban Stöckl Jakab vendéglőjéből ellopott 230 dinár készpénzt, egy ezüstkanalat és más apróságot. A törvényszék a szolgalegényt beismerő vallomása után négyhavi szigorított fogházra ítélte.

Szubotica hírek. A rendőrséghez sok panasz érkezett az utóbbi időben, hogy a lakók az utcára szórják ki a szemetet és a rongyot az ablakon át a járőreik fejére rázzák. A rendőrség ezért felszólította a lakosságot, hogy a fentiekről mielőbb szokjon le, mert akik tetten érnek, a legszigorúbban megbüntetik. — A szuboticaí ugynevezett Bajai-temető öre este 7 óra felől női holttestet vett észre a temető kútjában. Azonnal értesítette a rendőrséget, bizottság szállt ki a helyszínre és megállapítást nyert, hogy a kútból kihuzott női holttest bizonyos Lenka nevű 60 év körüli szegény asszony. Azt nem sikerült még megállapítani, hogy öngyilkosság, véletlen baleset, vagy büntény történt-e. A rendőrség megindította a vizsgálatot a halott személyazonosságának megállapítása végett.

Felmentették egy sikkasztással vádolt topolai ügyvédet. Szuboticaírói jelentik: A szuboticaí törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalta Tészics Alekszandar büntetőbíró hármastanácsa Popovics Szlavko 44 éves topolai ügyvéd ügyét. Popovicsot azzal vádolta az államügyészség, hogy visszaél ügyvédi jogával és megkárosította ügyfeleit. A vád szerint Popovics Szlavko 1933-ban egy polgári perrel kapcsolatban, amit Piremet Albert megbízásából vezetett Agoston Julia és társai ellen 3500 dináros kártérítési igényrel, Agostonéktól felvett 1430 dinárt, de a pénzt nem adta át megbízójának. Az ügyvéd a tárgyaláson azzal védekezett, hogy az ügyben perenkívüli költségei is voltak és jogosan járt el akkor, amikor a pénzt minden további nélkül magának tartotta meg. A bíróság ennek alapján büncselekmény hiányában felmentette Popovics Szlavkót, az ítélet jogerős.

Sztrájkba léptek a petrovgrádi építőmunkások. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi építőmunkások bérmozgalmat indítottak és huszonöt százalékos béremelést követeltek a munkaadóktól azzal, hogy amióta megkötötték a kollektív szerződést a létfenntartás költségei lényegesen emelkedtek. Mivel a munkaadók csak részben akarták elfogadni a munkások követeléseit és a város által vezetett bérekeltető tárgyalások eredménytelenek maradtak, a munkások elhatározták, hogy sztrájkba lépnek joguk érvényesítése érdekében. Petrovgrádon tegnap reggel mintegy 100 építőmunkás kezdte meg a sztrájkot.

A noviszádi magyar gyermekek beiratása az elemi iskola első osztályába. A noviszádi iskolaköteles magyar fiukat az Usztavszka uca 9 szám alatti elemi iskola második tantermében írják be az elemi iskola első osztályába. Jelentkezni hetköznaponként délelőtt 11 órától 12-ig lehet. Beiratásra köteles minden fiú, aki 1933-ban született, 1934-ben született fiukat csak külön kérvénnyel lehet beírni abban az esetben, ha az iskolai poliklinika megállapítása szerint a fiú teljesen egészséges és szellemileg megfelelően fejlett. A beiratásnál a szülőknek be kell mutatni a gyermek keresztnevét, himnusz elleni oltásáról szóló bizonyítványát, a rendőrigazgatóság lakásbejelentő bizonylatát és orvosi bizonylatot arról, hogy a gyermek egészséges. Az említett Usztavszka-uccai elemi iskolában csak a katolikus vallású magyar fiukat írják be. A lányok beiratása a zárdában (Njegoseva u.) elhelyezett Kraljica Maria elemi iskolában történik. — A református vallású magyar nemzetiségű iskolakötelesek beiratása a Futaki-uti Rókus iskola irodaheységében történik keddtől, 14-től kezdve naponta délelőtt 8-11 óra között.

A háború nótafája. Berlinből jelentik: A »Wir fahren gegen Engeland« kezdetű híres német katonadal szerzője most a »Prinz Eugene« nehézcirkáló első tisztjének ösztönzésére megírta a német haditengerészet indulóját a »Prinz Eugen« német katonadal alapján.

Munkába állt a sztrájkoló szabósegédek egy része. Jelentettük, hogy a noviszádi szabósegédek két héttel ezelőtt sztrájkba léptek, mert a munkaadók nem adták meg a kért 10-20 százalékos béremelést. Az egyezkedési tárgyalások megindultak, azonban sokáig nem vezettek sikerre, mivel a munkaadók nagy része hallani sem akart a bérek emeléséről. A sztrájk tartama alatt azonban a munkaadók között is nézeteltérések jelentkeztek, mert egyesek hajlandóknak mutatkoztak a munkások követelésének teljesítésére. Végül a munkaadók egymás között megállapodtak, hogy mindgyükük külön egyezkedik a munkásokkal. Így csütörtökön már több mester beleegyezett a béremelésbe, aláírta a szerződést és tegnap a munkások egy része újra munkába állt.

A jó hírlaptudósító jutalma. A kiváló hírszolgálati jelentésekért kiírt amerikai Pulitzer-díjat Tolischus Ottó hírlapíró kapta azokért a tudósításokért, amelyeket annakidején Berlinből küldött a »New York Times«-nak. Tolischus jelenleg Stockholmból tudósít több lapot.

Kutbaugrott, mert a férjével összeveszett. Horgoson csütörtökön nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt. Gárgyán Miklós gazdálkodó a feleségével összeveszett és az asszony hirtelen cirkusdésében beleugrott a kutba. Az úr utána mászott és az összeesett szomszédok segítségével még időjében kimentette. Az asszonynak az üdülésen kívül más baja nem történt.

Népautót kapott a Duce. Capoccerri, az olasz munkásszövetség elnöke látogatást tett Braunschweigban, a német népautók városában. Az üdvözlőbeszédet dr. Lafferentz, a Német Munkafront képviselője tartotta, aki rámutatott arra, hogy Braunschweigban sok olasz munkás dolgozik s hogy dr. Ley, a Német Munkafront vezére egy népautót ajánldékozott a Duce-nak, amelyet olasz munkásküldöttség visz Olaszországba.

Gazdátlan kerékpárok a noviszádi rendőrségen. A noviszádi rendőrigazgatóság közlekedési osztályán (Kp. Petra II. 158. Vadászotthon épülete) számos kerékpár van, amelyeket tolvajoktól szedtek el és mivel a tettes nem tudja kinek a kerékpárját vitte el, most a károsult személyt sem állapíthatták meg. A rendőrség ezután felhívja azokat, akiknek kerékpárját az utóbbi időben ellopták, hogy igyolványokkal együtt jelenjenek meg a közlekedési osztályon, ahol megállapítják, hogy kinek van tulajdonjoga az ott lévő kerékpárokhoz.

Zsidórendelet varsóban. Varsó kormányzója rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében ezután csak olyan lengyel ügyvédek folytathatják tevékenységüket, akik erre hivatalos engedélyt kapnak. Ezzel a varsói kormányzósg területén megszünt a zsidó ügyvédek működése.

Nem mehet ki az ércpénz Romániából. Bukarestből jelentik: Tilos az ércpénz kivitele Romániából. Eddig kétezer lej papír- vagy ércpénzt vihettek ki a külföldre, azaz a jövőben azonban ezt az összeget csak papírpénzben szabad kivinni.

Szines szalag

Angliában mindenképpen gondoskodni igyekeznek a szabadságos katonák szórakoztatásáról. Legújabbban a nagyáruházak és más, sok nőalaklamozottat foglalkoztató vállalatok felszólították, hogy a legcsinosabb lányokat válogassák ki személyzetük köréből és küldjék a táncklubokba, hogy az üdülő katonákat szórakoztassák. Az ilyen tánchelyiségekben a beléptéki mindössze 6 pencebe kerül és a katonák ennek az összegnek is csak a felét fizetik, ezért a pénzért azonban táncpíót is kapnak kölcsön, reggeliig táncolhatnak és a frissítőket díjtalanul szolgálják fel nekik.

Halálra ítélte a prágai rendkívüli bíróság Cech József 46 éves jungbunzlauer embert, mert május 2-án az utcán agyonlőtte Leimer Károly német állampolgárt. Leimer ugyanis az egyik prágai körúton észrevette, amint Cech József egy telefonfülkéjől leszakította a német fémgyújtó-mozgalmról szóló felhívást. Igazolatiát akarta, s mikor rendőrt kiáltott, Cech revolvert rántott és agyonlőtte Leimert.

A newyorki világiállításon a nemzetek csarnokában azt a helyet, amelyet tavaly a szovjet foglalt el kiállítás céljára, az idén a lengyelek vették bérbe. Báró Ropp, az amerikai lengyel kormánybiztos bejelentette, hogy Lengyelország rendez az idén kiállítást ezen a helyen.

Litzmann tábornoknak, a világháború híres német hadvezérének emlékére ezentúl a Litzmannstadtra átkeresztelt Lodzon kívül még egy város hirdeti. A nagy katonáról, aki később Hitler Adolf első hívei közé tartozott, nevezték el Brzezinyt is, azt a lengyel várost, ahol a világháború egyik legnevezetesebb fegyvertényét vitte véghez. A város a »Brzeziny oroszánja« néven emlegetett hadvezér írszétére ezentúl Löwenstadtnak (Oroszlánváros) fogják nevezni.

A Gentben működő Nemzetközi Vöröskereszt Szövetség közvetítésére a napokban történt meg az első német-francia fogolykiváltás. A németek 11 foglyáért a párisi kormány megbízottja 30 német foglyót adott cserébe. Tulnyomórészt nőkről és gyerekekről volt szó.

Sváje lankadatlan buzgalommal dolgozik honvédelmi rendszerének kiépítésén. A Népszövetség genfiának készült, most ugyancsak elpáratója, amely az örök béke otthosorban katonai célokot szolgál. Tágas szuterén helyiségeiben kantint rendeztek be, ahol egyszerre 400 ebédet tudnak felszolgálni a légvédelmi csapatoknak. A háromnegyed részben üres népszövetségi palota nagy könyvtármé mellett Vöröskereszt állomást rendeztek be.

Beállították a galambtenyésztést és a postagalambok tartását Németország területén.

Lhassában, a Dalai Láma rejtélyes városában bevezették a villanyvilágítást. A villamosműveket angol mérnökök építik fel.

Három kivégzés volt legutóbb Halleban, illetve Freiburgban. Mind a három halálraítelt tolvajlásokot követelt el a légvédelmi elsőlétes ideje alatt.

— GORNYAMUZSLAI HIREK. Gornyamuzsai község lakossága körében mozgalom indult, hogy a nyáron ünnepeik meg a község telepítésének ötvenedik évfordulóját. Valószínű, hogy a jubileumot nagyszabású műkedvelő előadással kötik egybe. — A beográdi érsek május 22-én, szerdán bérmál Muzslán. — Az Önkéntes Tűzoltótestület vasárnap Szent Flórián tiszteletére szép ünepeket rendezett. Az ünnepi istentiszteleten Soka Ignác plébános, pápai kamarás szép szavakkal méltatta a tűzoltóság érdemeit.

— Nagy vihar Kanizsa határában. Kanizsán kedden délelőtt különös felhőképződést figyeltek meg az égbolt déli részén. A sötét felhők közül zsákszerű világos csík vált ki, amely később tölesér alakot vett fel, úgy tűnt fel, mintha víztölesér szaladt volna fel az égbe. Később kiderült, hogy a különös alakú felhő Kanizsa határában az úgynevezett Nagyúti tanyákon hatalmas erejű vihart okozott, amely rendkívül nagy pusztítást végzett az épületekben és a fáknban. A vihar Nagy György szőlőmalmát megrongálta, több házat és kerítést ledöntött. A felhőszakadást helyenként jég is kísérte. A kár jelentékeny.

A noviszádi Református Olvasókör Debelyacsán. A noviszádi Református Olvasókör műkedvelői pünkösdi két napján Debelyacsán szerepelnek, mint az ottani Gazdakör vendégei. A noviszádi műkedvelők vasárnap és hétfőn este vidám kabarét rendeznek.

— Dr. Gross Mavro fűrdőorvos és epebajok szakorvosa újból rendel Rogaska Slatinán, Hotel zagrebški dom.

— Rómába minden ut. Martonosra egy ut sem vezet. Martonosról jelentik: Az urbéri közbirtokosság Eremtes Tósi elnökletével május 23-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen Martonos lehetetlen utahálózatáról tárgyalnak. Az érdekeltek között igen nagy az érdeklődés és mozgalom indult, a már régebben tervbe vett műút kiépítésére. A célra 2.000.000 dinár áll rendelkezésre. A martonosi ut már hosszú idő óta nagy gondot okoz Martonos község és környéke lakosainak, mivel — különösen így tavasszal — a sző szoros értelmében lehetetlen rajta a közlekedés. Pedig ettől az uttól függ a község gazdasági jóléte, mert Martonos főleg paprika termékkel foglalkozik s így létezik a jó utahálózat. A község lakossága már régebben felismerte a rossz utból származó veszélyt s ezért most komoly mozgalmat szervez, hogy a közgyűlés kedvező határozatot hozzon. Martonos népe nagy érdeklődéssel tekint a közgyűlés elé.

— Kikindai és környéki hírek. A kikindai rendőrség összeállította azoknak az elemisztereknek a listáját, amely elemiszterek árát az illetékes hatóságok makszimálták. A jövőben a városban fokozottabban ellenőrzik az elemiszterek árát. — Goszor Danilo bánatszkoarangelvölői gazdálkodó ellen eljárás indult, mert Gyukanov Uros vendégőst revolverrel kényszerítette arra, hogy bort adjon neki. — Szubotin Dancsika basahidi fuvaros az országúton erőszakot akart elkövetni egy fiatal asszonyon. Az asszony elmenekült de holmiját hátrahagyta és a fuvaros az értéktárgyak egy részét magához vette. Szubotint letartóztatták.

— Pünkösdi üdvözlések. Lapunk utján szíves üdvözlésüket küldik hozzátartozóiknak, a temerini és pasicevői kis lányoknak, valamint rokonaiknak és ismerőseinek: Banó Ferenc, Simon János, Varga S. Imre, Bankó Sándor, Pethő Ferenc, Varga Pál, Metzinger Mihály, Hegedűs Szilveszter, Hegedűs Imre, Moiskó István, Bálint András, Nagy Ferenc és Bálint Antal (Temerin), valamint Roginer Sándor Pasicevő.

Ilyen az amerikai nevelés?

A washingtoni bűnügyi hivatal nyilvánosságra hozta azokat a statisztikai adatokat, amelyek a múlt évben elkövetett bűncselekményekről készültek. Az adatok azt igazolják, hogy a rossz gazdasági helyzet miatt nem sikerült megállítani a bűnhullám terjedését. A hatóságok sok mindent megpróbáltak a bűnözés terjedésének megakadályozására, de próbálkozásai csak részben jártak sikerrel. A statisztikai adatok azt igazolják, hogy főleg a fiatalok között van baj Amerikában és hogy az amerikai bűnözők 20 százaléka fiatalok.

1939-ben naponta átlag husz gyilkosságot követtek el az Egyesült Államokban. Naponta 2258 lopás, 996 rablótámadás és 516 autólöpés történt. A letartóztatott bűnösök egyötöde 21 éves aluli volt. Az 1939-es esztendőben a gonosztevők tízenötmilliárd dolláros kiadást jelentettek az Egyesült Államoknak, ami azt jelenti, hogy minden egyes amerikai polgárra tíz dollár kiadás esett. A hatóságoknak az a véleményük, hogy 1940-ben minden körülmények között csökkenteni fogják a bűnözések számát és főleg a fiatalok közötti gonosztevők számának apasztására fognak törekedni. Ebben a nagy munkában számíthatnak a szülők, az egyházak és az iskolák legteljesebb támogatására.

— MARTONOSI HIREK. Kovács István és Kovács József martonosi gazdálkodók paprika malmot építenek. A munkálatok serényen folynak s a közel jövőben telő alá is kerül a malm. — Martonoson a Tisza csak most apadt le annyira, hogy megkezdhetők a szőlők metszését. — Wasner doktor, Martonos községi orvosa visszatért katonai szolgálatáról és rendelőjét újból megnyitotta.

— MALIGNYOSI HIREK. Csoré Antal szabomester kutyája súlyosan megmaria Suli Mihályt, a községi nagyvendéglő alkalmazottját. Suli orvos kezelésben részesült. — Pápai arak: Buza 250, kukorica 200, burgonya 200 dinár métermázsánként. Kévérszertés kilója 9-10, soványsertés 7-8, választási májca párta 200, 250, vagómarha kilója 5, borjú 6-7, baromfi 13, marhabús kilója 10, disznó és borjúhús 14, zsír 18, vaj 28 dinár különként. Egy tojás ára 70 para.

— FOTO AMATŐRÖK felvételeit legszebben és leggyorsabban BARTA I DRUG fotoszaküzlete dolgozza ki, Noviszád.

— Csantavir község képviselőtestületének közgyűlése. Csantaviról jelentik: A község képviselőtestülete kedden tartotta rendes havi közgyűlést Fűzőp Peter községi elnök vezetésével, a jegyzőkönyvvezető Vujes Szávilo írta fel. A legutóbbi ülés jegyzőkönyvének felolvasása után átértékeltek a tárgysorozatra, amelyen tízennyolc pont szerepelt. Több kisebb ügy tárgyalása után ismertették a báni hivatali jóváhagyását, a községi alkalmazottak utálatványának hatálytalansításáról szóló báni rendelkezést is. Grigurov György kérvényének ügyében a legközelebbi közgyűlésen döntenek. Plebiscitáris Lajos községi tisztviselő javadalmazását évi 720 dinárral felemelték. Felolvasták a közigazgatási bíróság ítéletét a község és Hromis Jován volt községi tisztviselő közötti perrel kapcsolatban, az ítéletet a képviselőtestület elutasította. A közgyűlés elhatározta, hogy két kisélejtett községi kánt eladnak. Az árverési jegyzőkönyvek bemutatása után jóváhagyták az Adria Orságnak kifizetett 2500 dináros segélyt, majd jóváhagyták az 1938-39 évi községi zárszámadásokat. Elhatározták, hogy a község telkén a lényesszű szövetség által építendő istálló céljaira 15.000 dinárt adnak. Az előjárásági tagok napidíját 80 dinárban állapították meg. A vasúti hid javítási költségeire 6000 dinárt irányoztak elő. A közgyűlés végül az utólag bejelentett szegények segélyezését tárgyalta, majd a legnagyobb rendben véget ért.

— Tüz Horgoson. Tóth Lajos horgosi hentesmester tüstölője kigyulladt és a benne lévő 300 kiló különböző husnemű tönkrement. A kár 12.000 dinár, amely biztosítás útján megtérül.

— A békitő lett az áldozat. Bodó Dezső 40 éves vrbicai gazdálkodó itt-tasan beállított Boto Lőrinc vrbicai vendéglőjébe és bort rendelt. A vendéglős nem akarta kiszolgálni az ittas gazdálkodót, akit veszélyes verekedőnek ismert. Bodó erre rátámadt a vendéglősre és fojtogatni kezdte. A vendéglőben tartózkodó Ambrus István községi szolga a vendéglős segítségére sietett. Bodó egy székkel úgy fejbütyölte Ambrust, hogy eszméletlenül zuhant a padozatra. Ekkor Veres Sándor éjjeli őrs is megátámadta Bodót és a hamarosan előkerülő csendőrökkel együtt sikerült ártalmatlanná tenni. A községi szolga állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Az ügyvéd ellopta a pereket. Párját ritkító bűnügyben folytat nyomozást a kruseváci rendőrség. Kiderült, hogy Dimitrijević Bránko kruseváci ügyvéd a bíróságról számos peres ügy iratait ellopta. Az ügyvédnél tartott házkutatás alkalmával összesen hét ügy iratait találták meg. Dimitrijević Bránko azért lopta el a bírósági ügyiratokat, hogy ügyfele el ne veszítthesse a perét. Az ügyvéd elvállalta a legnehezebb pereket is és amikor látta, hogy ügyfele feltétlenül veszít, a járásbírósról ellopta a peres ügy valamennyi aktáját. Így megakadályozta azt, hogy a perit befejezzék. Az ügyvéd az egyik bírósági szolga segítségével lopta el a pereket. Amikor üzemeit leleplezték, az ügyvéd fenyegető leveleket írt a bíróságnak. Dimitrijevićet letartóztatták.

— Székrekedésnél és émszteri zavaroknál ígyünk reggel egygyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

— Pünkösdi hétfőn zárva lesznek az üzletek. A noviszádi kereskedőegyesület közlése szerint hétfőn, katolikus pünkösdi másnapján, az üzletek egész napon át zárva tartandók.

— Zene- és ének-est a noviszádi Katolikus Körben. A noviszádi belvárosi Katolikus Kör holnap, pünkösdi másnapján, a Katolikus Otthon színháztermében műsoros estet rendez, amelyen szavalt, zene- és énekszámok szerepelnek elsőrangú előadásban. A rendkívül érdekesnek ígérkező estre asztalok ma még Abraham János könyvkereskedésében, holnap 11-12 óra között és este félnyolctól a Kör pénztáránál foglalhatók. A műsort tánc követi. Belepdődj személynként 10 dinár.

Pünkösdi vasárnap
a Daloskörben
Négy óraker leadélután
Kilenc óraker
műsoros est táncsal
Belepdődj 10 dinár

— BACSPETROVOSZELŐI HIREK. Nagymélykúti Mariska, aki Szentáról vendégségben Petrovgradon tartózkodik, oly szerencsétlenül szállt le biciklijéről, hogy balkarját eltörte. Magassarku cipője beleakadt a vázába s úgy történt a szerencsétlenség. Az előjáróság figyelemzteti a lakosságot, hogy a személyazonossági igazolványt mindenkinek ki kell váltania, ha csak állami vagy egyéb arcképes igazolványa nincs. — Klein Artur né cselédje, Nagy Mária ellopta munkaadójának 2267 dinár értékű ruhaneműjét. A cseléd beismert botlását, a legnagyobb részben vissza is adta az eltitajdonított tárgyakat. A csendőrség a hűtlen cseléd ellen eljárást indított.

...Igen, de az Idol terpentines

— BACSKOGRADISTEI HIREK. A csorda két bikája halálos végű párbajt vívott. A pásztoroknak sikerült néhányszor szétválasztani a dühös ellenfeleket, de újra összecsaptak s addig öltek egymást, míg az egyik kimerülve összerogyott s meg a helyszínen hamarosan kimúlt. A község karamintegy 6000 dinár. — A halászi szövetséget halartó bárkáját éjszaka ismeretlen tettesek feltörték s mintegy hetven kilo halat 300 din. értékben elvittek. A megindított nyomozásnak még nincs eredménye.

— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad Trg Oslobodjenja 2.

— Autobuszjártat indult Sztári- és Novibece között. A sztári- és novibecei közönség és az országutementi tanulatulajdonosok kezdeményezésére ismét megindult az autobuszjártat Sztári és Novibece között. A járatot a sztáribecsei Fruska Gora Egyesület indította, amely autobuszjártatot tart fenn Novibece Sztáribecse-Noviszád vonalon. A két Becse között megindult nagy, modern berendezésű autobusz menetrendje a következő: Novibece-től indul: 6.20, 9.15, 11.15, 15.20, 19.30 óraker. Sztáribecse-től indul: 5, 7.20, 9.40, 13.50, 16.10 óraker. Az autobusz unneppnapokon is közlekedik és összeköttetése van a mindkét Becsere érkező és az onnan induló vonatokkal.

— Gondatlanságból előidézett halál miatt egy évi fogház. Szuboticáról jelentik: A szuboticeai törvényszéken most tárgyalják Szóczy József 48 éves sztáramoravicei gazdasági intéző bűnügyét. Szóczy elen az volt a vád, hogy 1936-ban erkölestelen merényletet követelt el egy kislány ellen, valamint, hogy a múlt év február 20-án revolverével agyonölte Kucur Károly földművest. Szóczyt az első vádpont miatt már régebben két évi fogházra ítélték, az ítélet azonban felebbezés révén a noviszádi semmitőszékhez került, amely az elsőfoku bíróság ítéletét megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el. A tegnapi tárgyaláson a vádlott érelyesen tagadta a merénylet vádját s ezt nem is sikerült bizonyítani. A második vádponttal kapcsolatban Szóczy elmondta, hogy Bajsan ittas állapotban lövöldözött az egyik vendéglőben, de a revolvert állandóan a mellszéjére fordította s így nem tudta megérteni, hogyan történt mégis, hogy a golyó Kucurt érte, aki később belehalt sérülésébe. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Szóczy Józsefet felemtette az erőszakosságból vádjá alól, de gondatlanságból előidézett halál vétségében bűnösnek mondta ki és egyévi fogházra ítélt.

SZÍNHÁZ - FILM

Nagy az érdeklődés a noviszádi Katolikus Kör holnapi zene- és ének-estje iránt

Műsoros előadás a sztárbecei Belvárosi Katolikus Olvasókörben. A sztárbecei Belvárosi Katolikus Olvasókör a Katolikus Iparos Legényegylet és a belvárosi keresztelők műkedvelőinek közreműködésével Pünkösd vasárnap este műsoros előadást rendez az egyesületi otthon nagytermében. Petőfi Sándor: A Tisza című költeményét Deák Ferenc szavalja. — Ruzitska Inci és Müller Vilmos énekszámokkal szerepelnek. — A Magdaléna című egyfelvonásost Ruzitska Inci (Magdaléna), Oláh György (Gyurácz őrmester), Müller Sári (Miklós urfi), Tihanyi László (ezredes), Oláh Györgyné (szolgáló), Bauer István (Pista)), Mészáros József (tisztiszolga) mutatják be. Oláh Györgyné énekszámai. — A motor című egyfelvonásos vigjáték, előadja: Zórád József, Zórád Ilonka, Szabó Ibike, Kiss Bözsike, Kiss János, Berki István. — Magyar nóták: éneklő Komáromi Ilonka.

Pünkösd napján kabaré-estet rendez a máliigysói Bela Zvezda. Máliigysóról jelentik: A Bela Zvezda Sport Klub vasárnap, pünkösd első napján vidám kabaré-estet rendez a Zöldkert vendéglő nagy színháztermében. Az est műsora a következő: 1. Szerencsepátkó, egyfelvonásos bohózat. 2. Hamiskártyás, 1 felvonásos bohózat. 3. Halálos tavasz, film-dal és Hullámzó Balaton tetején, éneklő Gulyás Katica. 4. Hegedűszóló, előadja Halász Ferenc. 5. Táncoktós, előadja Gulyás Katica és Horváth Veronka. A vigjátékokban Gulyás Katica, Horváth Veronka, Burián Péter, Trébusz György, Acsai Béla, Csöke József, ifju Halasi Pál, Dévics István és Faragó Emil szerepelnek. Az előadást Oláh Béla rendezte, a kabaré-est iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Jelentettük már, hogy a noviszádi Katolikus Otthon színháztermében holnap félkilenc órai kezdettel táncal egybekötött zene- és ének-estet rendeznek, amelyen a Katolikus Kör kitűnő kamarazenekarán kívül magánszámokban közreműködik Szukola Kató, Vig Erzsébet, Milla Piroška és Rosenberger Brunó. A gazdagon és változatosan összeállított műsor városzerte nagy érdeklődést kelt, mert a Katolikus Kör zenekara és az est valamennyi résztvevője elismerésre és népszerűsége telt szert eddigi nyilvános szereplésével. Eppen ezért ajánlatos még ma asztalt foglaltatni Ábrahám János könyvkereskedésében. A Kör pénztárát holnap 11—12 között és este félnyolctól az előadás megkezdéséig nyitják. Belépődíj személyenként 10 dinár.

A részletes műsor a következő:

1. a) Rossini: Az olasz nő Algirban — nyitány;
  - b) Beethoven: Egmont — nyitány. Előadja a Kör kamarazenekara, Vitaliani Róbert karnagy vezényletével.
  2. a) Kurucz János: Reggelig;
  - b) Kurucz János: Tudom, nem ir;
  - c) Grieg: Solveig dala. — Éneklő Szukola Kató. Zongorán kíséri: Vig Erzsébet.
  3. Mecs László költeménye: Péter hajója. Előadja: Milla Piroška.
  4. Vieuxtemps: Álmodozás. Hegedűszóló. Előadja: Rosenberger Brunó.
  5. a) Delibes: Coppelia, ábránd;
  - b) Bach: V. magyar tánc. — Előadja a Kör kamarazenekara, Vitaliani Róbert karnagy vezényletével.
- A műsort, mint említettük, reggelig tartó tánc követi, a zenét a Kovács-jazz szolgáltatta.

Niros számokból álló pünkösd műsoros estet rendez a sztárbecei Katolikus Földműves Ifjusági Egyesület

A sztárbecei Római Katolikus Földműves Ifjusági Egyesület műkedvelői pünkösd vasárnapján este gazdag és változatos műsorral előadást rendeznek. Szaválnak: Szabó Margitka és Szabó Mária. Előadásra kerül Török Rezső: »Szerbusz Sára!« című 1 felvonásos vigjátéka két részben. Szerepelnek: Schweitzer Juliska, Szabó Margitka, Szellári Ist-

ván, Halápi Sándor, Nagy Bözsike és Szemendri János. Nagy Andor: »A mestervágás« című vigjátékát előadják: Szemendri János, Bessenyi Géza és Szellári István. »A fiáné« című vidám jelenetben szerepelnek: Nagy Bözsike, Horváth Veronka, Palásthy János és Bessenyi Géza. Továbbá az Egyesület legjobb dalosai dalkeringőket és hangosfilm

slágereket énekelnek Lőrincz László és Gyula műkedvelő jazz-zenekara kíséretével. A nívós előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az asztaljegyek személyenként 5 dinár, előre válthatók az Egyesületben.

A Csodadoktor Oromon. Csantavirrről jelentik: A kanizsai Mezőgazdasági Egyesület oromi fiókjának műkedvelői pünkösd másnapján este 8 órai kezdettel a Müller-féle vendéglő nagytermében bemutatják a Csodadoktor című 3 felvonásos vigjátékot. A darab főbb szerepeit Körönczi Ferenc, Nagy Károly, Zsomboki Gizike, Nyilas János, ifju Müller József, Remete János, Kracsun János, Fejős Gyula, Kovács T. Pál, Kovács Mariska, Losonczy Irénke, Mihályi Pannika, Kovács Rózsika, Bus Vicuska, ifju Remete János és Patyi Péter alakítják. A Csodadoktor előadása iránt környékszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, az előadást táncvigalom követi.

Ulreich Inke zongorahangversenye Szuboticán. Május 12-én vasárnap délelőtt fél 11-kor tartja meg zongorahangversenyét Ulreich Inke, Dr. Milkóné Pataky Córa növendéke. A hangversenyt a Városi Színház kistermében rendezik. Műsorra kerülnek: Beethoven, Sauer, Chopin és Liszt-művek. A belépés díjtalan.

A kükündi Gazdakör műsoros estje. A kükündi Gazdakör pünkösd vasárnapján műkedvelő előadást rendez, amelyen a legtehetségesebb kükündi műkedvelők lépnek fel. A műsoron egyfelvonásosok és különféle magánszámok szerepelnek. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ketségbeesett, szent gerjedelem fogta el a leányt, fölugrott helyéről és meg akarta ragadni a férfi kezét; az visszahúzta.

Rudi száraz hangon válaszolt. — Áttanulmányoztam az iratokat és nem tudok önnek reményt nyújtani, kisasszony. Mikor a két halálra ítélt szörnyű bűnlajstromát olvastam, csak azon sajnálkoztam, hogy nem lehet még szigorúbb büntetésre ítélni őket.

— Könnyörgök, nagyságos uram, adjon kegyelmet!

— Csak az Isten lehet irgalmas, a földi bírának igazságosoknak kell lenniök.

— Ó az én atyám! — nyögte Mari.

— Akkor is az ítélet megerősítését javasolnám, hogy ha az ítélt a saját atyám volna.

Mari anélkül, hogy tudta volna, mit csinál, földre borult Rudi előtt, átölelte a térdét és könnyek közt fekiáltott:

— Ne legyen oly könyörtelen, nagyságos ur!

Rudi összeszorította az ajkait, nehezére esett, hogy a szép leány iránt elutasító legyen. Mindazáltal kényszerítette magát erre, kiszabadította térdét karjai közül és hideg nyugalommal mondotta:

— Mi jut eszébe, kisasszony, hogy előttem térdepel? Semmit sem tudok önért tenni.

Mari fölemelkedett, fölszárította könnyeit és így szólt:

— Bíró ur, nem szép eljárás, hogy ebben a pillanatban kiesíves bosszút áll egy szegény leányon, amikor egy egész családnak az

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

(44)

existenciája és egy embernek az élete forog kockán!

Rudi kiegyenesedett.

— Hogyan gondolja ezt? — kérdezte.

Mari nem érezte, hogy vihar van kitörőben, hogy utolsó szavaira Rudi csak nehezen tudta túrtörtetni haragját, hogy ajkai remegnek.

— Nagyon jól értette ön, mit mondtam, Bíró ur, — szólt a leány keserűen és lassan az ajtó fele indult.

— Ön azt gondolja!... — kiáltotta Rudi.

— Azt gondolom, hogy ön ebben a percben bosszút áll rajtam azért, hogy szerelmét visszautasítottam. Ezt gondolom és ez egészen világos is.

— Ön téved, — tör ki Rudi, — már rég túl vagyok azon az ostobaságon. Önnek az eljárása esodálatos, hogy levette álnévét, most mint Krágló leánya lép előm. Ez a gondolkodás rá vall arra az osztályra, amelyhez ön tartozik. Ön feltételezi rólam, hogy abban az állásban, amelyet betöltök, melék-

tekintetek által is befolyásolni engedem magamat, nem csupán az igazság által, amikor az élet és halál felett kell döntenem. A bűnügy aktáit éppen akkor tanulmányoztam át, mielőtt ön belépett és lelkiismeretem azt mondotta: a halál a legkisebb büntetés amiatt a sok bűn miatt, amelyet ez a gonosztevő elkövetett. A halálos ítélet jóváhagyása részemről elhatározott dolog volt, mielőtt ön hozzámjött és ha nem lett volna is az, az ön megjelenése a dolog végkimenetelén mit sem változtatott.

— Bíró ur!...

— Nem vagyok kíváncsi a véleményére, én kötelességem szavára hallgatom!

— Bíró ur... — kiáltotta másodszor is Mari.

— Hagyja el a helyiséget! — mondta a férfi hidegen.

— Kegyelem, irgalmazzon a szerencsétlenek. Az Isten is irgalmas...

— Kérem, távozzék. Nem tudok önnel foglalkozni többé.

Mari mondani akart valamit, megegyeszer könyörögve emelte föl a kezét, de Rudi egy kézlegyintéssel tudomására adta, hogy a kihallgatás véget ért.

Mari halk kiáltással öszeesett.

Egy másodpercig mozdulatlanul állt Rudi az eszméletlen leány fölött, részvét és szájalom remegtetete meg a szívét. És még valami sajátságos, édesen borzongó érzés, amelyet már rég halottnak hitt.

Lehajolt a leány mellé és megragadta a kezét.

Ugy érezte, hogy villanyáram rohan át egész testén.

A következő pillanatban elbocsátotta a kis kezét, mintha mérges pillangó lett volna és csezengett.

— Gondoskodjék róla, hogy ez a leány visszanyerje az eszméletét és eltávozzék innét.

— Parancsára, nagyságos ur.

— Ha megegyeszer hozzám akar jönni, ne eressze elém.

— Megértettem, nagyságos ur!

Rudi most gyorsan a másik szobába ment, amelynek ajtaját becsapta maga mögött.

Egy-két perc múlva Mari fölnyitotta a szemét és körülnézett.

Először is a történetekre emlékezett vissza és összerázkódott.

— Ön rosszul lett, — mondta az ajtónálló résztvevően.

— Igen, igen.

— Jobban érzi már magát?

— Hol van a titkár ur?

— Visszavonult a dolgozószobájába.

— Megegyeszer beszélnem kell vele, — kiáltotta a leány lázas sürgetéssel.

Az Abbé Bezdánban. A »Katolikus Actio« keretében működő bezdáni »Katolikus Nőegylet« nagyszabású jótékonyági akciót indított az árvizkárosultak megsegítésére. A bezdáni Katolikus Nőegylet a múltban is a legeredményesebben tevékenykedett a helyi jótékonykodásban. A szegénysorsu iskolásgyermekek, árvák és elhagyatott öregek hála szívvel gondolnak a Nőegylet önzetlen vezetőire, akik minden időben, megértő szívvel gyűjtötték össze és karolták fel a segélyre szorultakat. A katasztrófális árviz okozta nyomor szintén megrázta a jótékonykodó lelkeket és nemes egyetértésben munkálkodnak, hogy kivéggyék részüket a hajléktalanokká lett szegények megsegítésében. A Nőegylet felkérésére a helyi intelligencia régi kipróbált műkedvelői színrehozzák Paul Atheime »Az abbé« c. 3 felvonásos népszínművét. A felkért szereplők közreműködésével már előre biztosították a nagy, erkölcsi és anyagi sikert. A próbák már nagyban folynak. Az előadások Urnapján, május 23-án, 25-én és 26-án a Katolikus Legényegyesület helyiségében lesznek. A többszöri előadással azt a célt kívánja elérni a Nőegylet vezetősége, hogy ezt a mélyen vallásos színművet alkalmas legyen Bezdán minden társadalmi osztályának és néprétegének meghallgatni. A minden tekintetben jól összeválogatott szereplők bizonyára élvezetes estélyt fognak nyújtani, azért kilátás van arra is, hogy Bezdán környékéből is sokan megjelennek »Az abbé« valamelyik előadásán. A szereplők névsorát s az előadással kapcsolatos egyéb tudnivalókat legközelebb közhírré teszi a bezdáni Katolikus Nőegylet.

SPORT

A szegedi Vasutas helyett a noviszádi Vojvodina játszik Kikindán

Megírta a Reggeli Újság, hogy a kikindai Szloga pünkösdi két napjára nemzetközi mérkőzést tervezett s leköötötte Dé-magyarország bajnokának, a szegedi Vasutas SC-nek kitérő csapatát. A szegediek vendégszereplése azonban elmarad, mert az illetékes jugoszláv hatóságok nem adják meg hozzá az engedélyt.

A Szloga vezetősége ezek után tárgyalásokat kezdett a noviszádi ligacsapattal. A tárgyalások eredményre vezettek s a Vojvodina ma délután már el is utazik Kikindára két napos vendégjátékra.

A Vojvodina vezetősége a következő játékosok megjelenését kéri ma délután félkettőre a vasútállomáson: Platz — Majtány, Popescu — Haasz, Bozics, Mateovics — Miskov, Schossberger, Rogics, Nikolics és Welker, tartalékok: Bosnyákovics, Gyurics és Szurlics. Csapatvezető: Mátics.

A noviszádi pirosfehérek tehát a legjobb összeállításban veszik fel a küzdelmet s így a kikindai közönségnek előreláthatólag két szép mérkőzésben lesz része.

A MITICS—GÁBORY PÁR NYERTE MEG BUDAPEST FÉRFIPÁROS BAJNOKSÁGÁT

Budapest tenisz bajnoki versenye, amely az esős idő miatt rendkívül elhúzódott, végre befejeződött. A jugoszláv játékosok közül az utolsó napon már csak Mitics és Flórián Alice szerepelt. Puncsec és Pallada már előbb kiesett. Mitics Gáborral meg is nyerte a férfipáros bajnokságot, Flóriánnal a vegyes párost. Kitűnően szerepelt a fiatal Körmöczy Zsuzsi, aki két bajnokságot nyert.

Az újdonsült bajnokok a következők: férfi egyesben Asbóth József, női egyesben Körmöczy Zsuzsi, férfi párosban Gábor—Mitics, női párosban Körmöczy—Jusics és vegyespárosban Mitics—Flórián Alice.

Ma már megkezdődik a magyarolasz válogatott verseny, a következő játékrenddel:

Szombat: Szentpéteri—Romanoni és Asbóth—Cucelli.

Vasárnap: Gábor, Szigeti—Del

Bello, Cucelli páros.

Hétfő: Szentpéteri—Cucelli, Asbóth—Romanoni.

FOLYIK A JUGOSZLÁV—MAGYAR JÁTEKVEZETŐCSERE

Ismeretes, hogy a jugoszláv és magyar Birótestületek között megállapodás jött létre arról, hogy a fontosabb bajnoki és nemzetközi mérkőzésekre Jugoszláviában magyar és viszont Magyarországon jugoszláv játékvezetőket jelölnek.

A megállapodás értelmében holnap mind a három országos bajnoki mérkőzést magyar bíró vezeti, mégpedig Beogradban (BSK—Jugoszlávia) Ujvári, Zagrebban (HASK—Szlávia) Lantos és Szplítben (Hajduk—Gragyanszk) eddig még nem nevezett magyar játékvezető.

Viszont a magyar Birótestület a következő mérkőzésekre kér jugoszláv játékvezetőt: a budapesti magyar—román, a bukaresti és temesvári román—magyar B-válogatott mérkőzésekre, továbbá az Újpest—Hungária NB s végül a diósgyőri MÁVAG—salgótarjáni BTC NBB-mérkőzésre.

Rövid sport hírek

Két napos kirándulás pünkösdkor a Fruska Gorába. A noviszádi munkás-turista egyesület pünkösdkor, május 12-én és 13-án kirándulást rendez a Fruska Gorába. Két csoportban mennek a hegyek közé. Az egyik csoport vasárnap reggel 6 órakor hajóval Cse-revicsre utazik, onnan Teszterára megy. A másik csoport vasárnap reggel 6 órakor hajón Kamenicára megy, onnan pedig a munkás turistatáborhoz gyalogol. Visszatérés vasárnap este 8 órakor. Május 13-án reggel 6 órakor a kirándulók hajón Kamenicára utaznak, onnan Málkiszácson, Lopovicán és Paragovón keresztül a munkás turistatáborhoz gyalogolnak. Azok a turisták, akik a munkás turistatáborban kívánnak éjszakázni már szombat este hajón Kamenicára és onnan gyalog a turistatáborhoz mehetnek. A turistatáborban olcsón kapnak szállást és ellátást.

A román bajnokság élesorotjában a sorrend a következő: 1. Vénusz, 2. Rapid, 3. Studentesc, 4. UD Resica, 5. Temesvári MAC.

A szpliti Hajduk a következő csapattal áll ki holnap a zagrebi Gragyanszki ellen: Brklyacsa — Milutin, Matosics — Rafanelli, Marusics, Bakotics — A'ujevics, Lemesics, Csapeta, Szobotka és Radovnikovics.

A beográdi alszövetség bajnokságában holnap Mitics—Isztra rangadó mérkőzés lesz. Játékvezető Lalic.

A horvát bántás a magyarországi csapatok vendégszereplését minden további nélkül megengedi. A zagrebi Jutarnyi Liszt ehhez a hírhez hozzáfűzi, hogy Zagreb példáját Beogradnak is követnie kellene, mert a jugoszláv csapatok csak akkor vehetnek részt a »Kis KK«-ban, ha a magyarországi csapatok akadálytalanul játszhatnak Jugoszláviában.

A BSK holnap így áll fel a Jugoszlávia ellen: Mrkusics — Sztoi kovics, Dubac — Manola, Dragicsevics, Lechner — Glisovics, Valjarevics, Bozsovics, Vujadinovics, Nikolics.

Az ajtónálló meglepetve nézett rá.

— Igazságtalan voltam hozzá, megsértettem, jóvá kell tenni a hibámat.

A csukott ajtóhoz akart lépni, de az ajtónálló elállotta az útját.

— A titkár ur nem fogadhatja többé.

— Jelentse neki, hogy meg akarom követni őt.

— Szigorúan megtiltotta, hogy őnt megegyeszer bebocsássuk.

— Megtiltotta... hogy... megegyeszer... hozzá... bocsássanak...

Lassan, tördelve ejtette ki ezeket a szavakat és a másik ajtó felé indult, hogy eltávozzon a helyiségből.

Ez alatt bent a dolgozószobában egy osztályfőnök referált Rudinak és rendkívül csodálkozott azon, hogy a máskor oly udvarias titkár olyan türelmetlen.

Az osztályfőnök már el akarta hagyni a szobát, amikor Rudi visszahívta és így szólt hozzá:

— Kérem, referálja el nekem megegyeszer a rablógyilkos Riskó és Klein büntyégét.

A referens eleget tett a felszólításnak.

— Klein tehát beismerésben van? — kérdezte Rudi, némi szünet után.

— Saját személyét illetőleg: teljes mértékben.

— Riskó tagad?

— Igen.

— Tanácsos ur, — szólt most hirtelen a hivatalnokhoz Rudi, tudna ön mentőkörülményeket találni Riskó számára, amelyek a meg-

kegyelmezést az életfogytig tartó börtönbüntetésre indokoltá tennék?

— Nem.

— És ha számos olyan mellékkörülmény volna, amelyek miatt a vén gonosztevőt meg lehetne menteni a haláltól...

— Kabinetttitkár ur, önnek az hatalmában van.

— Ez nem tőlem függ, — mondotta Rudi, — én a fenséges urnak csupán szócsöve vagyok. Öfensége jelenleg beteg, viszont az ő jószívűségét ismerem. Kedvére volna, ha legalább az egyik gonosztevőnek megkegyelmezhetnénk. Nincs elég tapasztalatom ahhoz, hogy eldöntsem, melyik bűnösnek kellene megkegyelmezni, de azt hiszem, indokoltabb ez az az elítélttel szemben, aki nincs beismerésben.

— Mindenesetre, kabinetttitkár ur, ha az egyéb körülmények szintén hiányoznak. De ebben a pörben oly beszédesen tanuskodnak amellett, hogy ez a Riskó elvetemültebb, mint a másik rablógyilkos, hogy nyugodt lélekkel lehet javasolni öfenségének a halálos ítélet végrehajtását, ami jótétemény lesz az emberi társadalomra.

— Várjon egy kicsit, — mondotta Rudi gyorsan és kivéve a tanácsos kezéből az aktacsomót, eltűnt egy kis levélajtón a szoba háttérében, amelyet a félhomályban nem is lehetett észrevenni.

Negyedóra mulva visszatért Rudi és átadta az iratcsomót a tanácsosnak. Szólad hangon mondotta:

— Küldje vissza a büntetőbíró ságnak az iratokat.

— A halálos ítélet?

— Jóvá van hagyva.

— Kabinetttitkár ur, — szólt a tanácsos megijedve, — ön halott-halvány.

Az öregur ijedelme nem volt színlelt. Bíró Rezsőt mindenki szerette a hivatalában, mert igazságos volt alárendeltjeivel szemben.

— Csakugyan kissé izgatott vagyok, tanácsos ur, — mondotta Rudi. — Meg fogja érteni, milyen kellemetlen lehet egy korombeli fiatalembernek az a tudat, hogy részben tőle függött emberek kivégzését megakadályozni és hogy mégsem tette.

— Ön igazságosan járt el titkár ur és akkor lett volna igazságtalan, ha másképp cselekedett volna.

— Meg vagyok zavarodva kissé, mert ennek a Riskónak a leánya épp most volt itt nálam és oly meghatóan könyörgött atyjának életéért, hogy szinte elfogultá tette.

— Az ilyet meg kell szoknia, még ezerszer fog megtörténni életében. Aki oly szerencsés, mint ön, hogy ilyen magas állást tölt be, annak kis érzelmi dolgokon felül kell emelkednie.

— Így cselekszem, tanácsos ur és azt hiszem, tudja is ezt rólam. De vannak helyzetek, amelyekben az értelem összeütözködik az érzéssel. Így van ez a jelen pillanatban is, amikor egy leány esengett és sirt előttem, egy leány, aki oly becsületes és ártatlan kinézésű. Nem is hinné az ember, hogy

az atya közönséges rablógyilkos.

— Elég különös attól a leánytól, hogy idejön könyörögni az atya életéért, ahelyett, hogy halál adna az Istennek, hogy megszabadul tőle.

A tanácsos fogta az aktákat, amelyek a halálítélet szentesítését tartalmazták és eltávozott.

Rudi mélyen felsóhajtott.

— Hálát adok neked jó Isten, — mondta magában, — hogy valamikor arra az elhatározásra vezette ezt a leányt, hogy engem elutasítson. Mivé lettem volna, ha egy rablógyilkos leányát veszem feleségül?

Nagy léptekkel járt föl és alá a szobában.

— El kellett volna kergetnem azt a leányt, ahelyett, hogy meghallgattam.

— És mégis, mégis, — mondotta mélyen felsóhajtva, — borzasztó volt ez a viszontlátás rám nézve.

Gondolkodva ült le íróasztalához.

Gondolatai visszaszálltak szerelmének boldog napjaiba.

Az akaraterős fiatalember azon kapta rajta magát, hogy szeméi könnyekkel teltek meg.

— Éveket adtam volna életemből, ha nem történik meg ez a rettenetes viszontlátás. A leány emléke, mint egy szenté élt szívemben... Esményképem eltűnt, nincsenek többé ideálok a földön.

(Folytatjuk)

KÖZGAZDASÁG

Fogyóban Jugoszlávia gyógy- és droguacikk készlete

Németország nem szállít! — Nincs kinin — Kevés a vazelin Magyarországra szerepe Délkelet-Európa droguabehozatalában?

— Saját munkatársunktól —

A háborús állapotok következtében, mint általában Délkelet-Európában, Jugoszláviában is a túnyomórészt külföldről behozott gyógyszerek, droguacikk tekintetében egyre éreztetőbb a hiány. A németországi vegyipar ma természetesen teljesen a háborús ipar szolgálatában áll és például az I. G. Farbenindustrie, a világ legnagyobb vegyipari érdekeltsége, amelynek sok százezer különböző orvosi preparátuma, droguacikk stb. került el mindenhol a világba, osztályait tulajdonképpen teljesen átállította, míg raktáron tartott cikkeit csak a hadsereg, valamint a német lakosság részére őrizve, külföldi rendeléseket 1940 eleje óta el sem fogad. Így mutatkozik az utóbbi időkben főleg

a kininhiány

amit a kininfa kérgéből — Dél-Amerikából, a holland-indiai szigetektől vittek feldolgozásra Németországba, — elsősorban az I. G. Farbenindustrie laboratóriumaihoz. Vonatkozik ez a hiány természetesen arra a számos kininpreparátumra is, amelyeket kinin hozzákeverésével állítottak elő.

Érdekes, hogy míg a kininhiány a legerősebben Törökországban mutatkozik, ahol rengeteg a maláriás beteg, addig a délkelet-európai államokban tartanak attól is, hogy a

vazelin is kifogy.

A vazelin, a középamerikai, főleg a pensylvániai kőolajvidék egy igen különleges fajtájú kőolajjának derivátuma. Készítési titkát a Shell-konzern bírja. Jugoszláviában például a Shell évente mintegy 30—35 vasuti kocsi nyersvazelinhozott be hordókban s azt részint gyógyászati, részint ipari kenőcsök céljaira a Szisak melletti Caprag olajfinomítóban dolgozták át. A háború kitörése óta a vazelinból alig jön be valami az országba és a meglévő készletek kifogyóban vannak. Vannak vidékek, ahol a használat ismét a disznósír felé fordul, míg a kenőcsök alapanyagául szükséges vazelin némi pótlására ricinusolajat próbálnak használni, ami azonban ugyan csak ritka cikk.

A jugoszláv droguacikk és nagykereskedeleme a szakmába való áruhiányt, mint már bevezetőnkben említettük, egyre nyomásztóbban érzi. Itt lenne az ideje, hogy leküzdésére átfogó intézkedéseket tegyenek. Mint szakmai körökből értesülünk, a zagrebi droguanagykereskedők a napokban megtartott összejövetelükön a behozatali nehézségekkel részletesen foglalkozva, arra a megállapításra jutottak, hogy a nyugati államokból való gyógyszer, droguacikk és parfümáru behozatala tekintetében pozitív eredményeket kell elérni. A franciaországi cikkek különben is közkedveltek Jugoszláviában és a mai jugoszláv-francia külkereskedelmi megállapodás

lehetővé tehetné, hogy a behozatal fokozzák. Leküzdhetetlen akadály

a francia droguacikk várakozásánál nagy arányúvá váló drágulása,

ami bizonyos cikkeknel 3—400 százalékgig is jutott. Komoly nehézség ez, amivel a jugoszláv behozatal annál kevésbé tud megküzdeni, mert a legtöbb francia szállító az előrefizetéshez ragaszkodik. Ezt tudvalevőleg a jugoszláv-francia fizetési egyezmény teljesen kizárja.

A vendéglősök is az adóforrvény módosítását kéri

Banyalukán országos vendéglős-kongresszust tartottak

Banyalukáról jelentik: Az országos vendéglős-egyesület most tartotta idei országos kongresszusát Banyalukán. A kongresszust Bogdanovics Vladan országos elnök nyitotta meg és üdvözölte a vendégeket. Megjelent többek között: Cvetkovics Petar, a vrbázi bánóság segédnöke is.

Szekulics, a szövetség főtitkára ismertette a vezetőség jelentését, amely szerint a vezetőség kérte a minisztériumot, hogy

a vasutasoknak tiltsák meg, hogy a vonatokon díjmentesen szállítsanak szeszes italokat.

Kérték azt is, hogy a vegyeskereskedések részére korlátozzák a szeszes italok kimerését. A fogyasztási adóval nagyjából meg vannak elégedve, de igazságtalannak tartják a behajrási rendszert.

A jelentéseket elfogadták. Az új költségvetést 102.000 dinárban állapították meg. Új vezetőséget választottak, ennek elnökéül Bogdanovics Vladan szkoplyei vendéglős. A vezetőségben a Dunabánságot Vranics Mane noviszádi vendéglős képviseli.

Angliából az ily cikkek behozatalára aligha lehet számítani. Nem marad tehát más hátra, minthogy a kimaradó német, francia és angol gyógy- és droguaszerek pótlására elsősorban Svájcól hozzanak be különböző cikkeket, főleg azokat, amelyekből ha kis mennyiséggel is, a bázeli vegyipari telep eddig is szállított. Svájc mellett jelentős behozatalra számíthatna Magyarország is, amit azonban aligha lehet gyorsan lebonyolítani, mert

a magyarországi vegyipar Jugoszláviában sem kellő propagandával, sem megfelelő képviselttel nem rendelkezik.

Ezt a panaszt különben több, más szakmabeli nemzetközi jelentőségű iparvállalatot — így a Rimamurányit, Weisz Manfrédot kivéve, — tulajdonképpen a magyar iparra általánosítani is lehetne, amely délkelet-európai és így jugoszláviai piac lehetőségeit csak kellő üzleti szervezettel tudná kiaknázni.

Végül határozatot fogadtak, amelyben kéri, hogy

a kormány a kereskedők és gyár- iparosok szövetségének előterjesztése alapján módosítsa az adóforrvényeket.

Szükségnek tartják, hogy a vendéglős és szállodaipart törvényileg különadó iparnak ismerjék el. Azoknak a vendéglősöknek, akiknek léte idénymunkától függ, nyújtsanak adó- és egyéb kedvezményeket. Végül a határozatban azt kívánják, hogy módosítsák a munkások védelméről szóló törvényt.

A kutyakiállítás Tutorov Milan, dr. Vialukin Gyorgye városi állatorvos, Sztamatovics Pavle mérnök (Beograd) és Drenig Teodor (Lyublyana) rendezik. Ez a bizottság fajkutyák bejelentését legkésőbb május 12-ig fogadja el a következő címen: Kinológiai klub Noviszád, Trg Oszlobogvenya 6/1.

Megemlítendő még, hogy a dunabánsági mezőgazdasági kamara a kiállított tenyészállatok díjazására összesen másfélmillió dinárt biztosított.

A kiállítás vidéki résztvevői és kiállítói

vonaton és hajón 50 százalékos kedvezményt kapnak.

A tenyészállatokat 30 százalékos kedvezményrel szállítják Noviszádra, az eladatlan állatokat ingyen viszik vissza.

««(III)»»

A jugoszláv-román kereskedelmi egyezmény meghosszabbítása. Beogradból jelentik: A jugoszláv-román kereskedelmi egyezmény, amely ideiglenes jellegű, e hó végén lejár. Az ideiglenes kereskedelmi egyezmény a szabad deviza forgalmon alapszik. A kárling elszámolás ügyében megindított tárgyalások eddig még nem jártak eredményre, ezért valószínűleg ismét meghosszabbítják a mostani ideiglenes kereskedelmi megállapodást.

A Narodna Banka szabad deviza ellenében megengedi a borjubörök kivitelét. Beogradból jelentik: A Narodna Banka tegnapról kezdve engedélyt ad ki, hogy borjuböröket szabad deviza ellenében külföldre szállítsanak. Eddig csak nehéz máhaborók behozatal ellenében engedték borjuböröket külföldre vinni.

Május 20-án magyar jugoszláv idegenforgalmi konferenciát tartanak. A magyar és jugoszláv illetékes körök között megállapodás jött létre, amelynek értelmében május 20-án idegenforgalmi konferenciát tartanak. Arra vonatkozólag még nem történt döntés, hogy ezt a konferenciát Beogradban vagy Budapesten tartják-e meg. A találkozáson kellene rendezni az összes kérdéseket, amelyek a mai viszonyokból adódnak és amelyek a két állam közötti idegenforgalom rendezésére vonatkoznak. Jugoszláv vélemény szerint a mai helyzetben a német gyermekek mellett főleg magyar vendégek jönnek számításba az idegenforgalomban.

Kanada szalonnát és sonkát szállít Angliának. Londoni jelentés szerint Kanadából az idei év első három hónapjában kétszerannyi sonkát és bacon-t hoztak Angliába, mint az előző három hónapban. Az idén márciusban Kanada 15.000 tonnát szállított Angliába, 5000 tonnával többet, mint februárban és 7.000 tonnával többet, mint tavaly márciusban. Az idei év első három hónapjában Kanada 40.000 tonnát szállított Angliába a tavalyi év első három hónapjának 21.000 tonna sonkájával és baconjával szemben.

Magyarország a sertésenyésztés fejlesztéséért. Budapestről jelentik: Magyarország sertésállománya az idén a csönyebb a tavalyi állományánál. Ez igen nagy kára a nemzetgazdaságnak és ezért illetékes tényezők mindent megtesznek, hogy a helyzetet javítsanak. A sertésenyésztés előmozdítása érdekében megállapodást kötött a magyar kormány Romániával 600.000 mázsa kukorica szállítása tekintetében. Ezt a kukoricát a sertésenyésztőknek fogják eladni. Az idei kemény tél és az árvíz lehetetlenné tett sok helyen buza vetését, ezért a kukoricával beültetett terület jóval nagyobb, mint volt az elmúlt esztendőben. tekintettel arra, hogy a sertésárak már eddig is átlag 10—15 fillérrel emelkedtek, ez a körülmény is kedvezően hat majd a sertésenyésztésre és így minden felamellttől szól, hogy Magyarország sertésállománya ismét emelkedni fog.

Fajkutyák szemléje a noviszádi tenyészállatkiállításon

Másfélmillió dinári fordítanak a kiállított tenyészállatok díjazására

A noviszádi tenyészállatkiállítást és vásárt — mint már többször jeleltettük —

május 18-tól 21-ig tartják meg a városmajor mellett lévő új kiállítási csarnokban.

A kiállítást a dunabánsági mezőgazdasági kamara rendezte, amelynek erre a célra kijelölt bizottsága mindent megtett arra, hogy a kiállítás kitűnően sikerüljön.

Az új kiállítási területen már több csarnok teljesen elkészült. A szarvasmarhát hét hatalmas sátor alatt helyezik el.

Az érdeklődés az egész bánóság területéről rendkívül nagy.

Eddig 400 szarvasmarhát, 600 sertést, 120 juhót, 60 mént és 300 ketrec baromfit jelentettek be.

de a bejelentések még folynak. Ezuttal is láthatók lesznek a kiállításon az időszerű állattenyésztés legszebb példányai. Természetesen nem marad el a tenyészállatkiállítással járó mezőgazdasági gépkiallítás sem.

A vásár rendezősege különféle szórakozási attrakciókról gondoskodik. Az egyik árkád alatt eredeti halászcárdát rendeznek be.

Helyet kapnak a legkiválóbb dunabánsági bortermelők pavilonjai is.

Az árvíz folytán a hatalmas kiállítási terület központjában tó keletkezett. A rendezőség annak ellenére, hogy ez nem szerepelt a tervezetben.

a tavat is nagyszerűen kihasználja olyképpen, hogy ott helyezik el a kacsákat és libákat.

Külön érdeklődésre tarthat számot a kutyakiállítás.

A dunabánsági fajkutyatenyésztői megrendezik a legszebb fajkutyák szemléjét.

A kutyakiállítást május 18-án reggel 7 órakor nyitják meg. Másnap, május 19-én reggel 8 órakor külön bizottság bírálja felül a közszemlére tett fajkutyákat és a legszebb példányok tulajdonosai között díjakat oszt ki.

TŐZSDE

BEOGRADI ERTEKTOZSDE
Devizák: (kínálat — kereslet dinárokbán) + 28.5% prim.

Május 10.

Szaioniki (100 drachma) magánkliring 28.30—27.60, Newyork magánkliring 5520—5480, Berlin magánkliring 1490—1470.

Allampapírok: 7%-os Hfp. bankkötvény 101.50—, 7%-os külföldi kölcsönkötés 88, 2 1/2%-os Ratna Steta 427—426, kötés 426.50—426, 6%-os beglúk 74—73.50, kötés 74, 6%-os dalmát agrár 64.50—64, kötés 64.50—64.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai és baranyai 249—251, tiszai uszály 251—253, felsőbányai 249—251, délbányai 247—249, szeremi és szlavóniai 249—251. Rozs, bácskai 72 kilós 2%-os 200—202, Arpa, bácskai és szeremi 64.65 kilós 204—206, Zab, szeremi 200—202, szlavóniai 202—204. — Tengeri, bácskai garantált minőség 191—193, vrsaci paritásában 190—192, indiai paritásában 191—193. — Buzaliszti, bácskai és bányai állomásról nullás g és g 362.50—372.50, kettes 342.50—352.50, ötös 322.50—332.50, hatos 302.50—312.50, hetes 272.50—282.50, nyolcas 175—180, szeremi és szlavóniai állomásról nullás g és g 357.50—367.50, kettes 337.50—347.50, ötös 317.50—327.50, hatos 297.50—307.50, hetes 267.50—277.50, nyolcas 175, 180. Buzakorpa utazásokban bácskai és szeremi 162.50—165, bányai 160—162.50. Fehérbab, bácskai és szeremi 2%-os zsák nélkül 435—440, Serteszsír 25 kilós kánákban bruttó nettóért 1825—1850, hordókban netto, franko hordó 1875—1900. Irányzat: nyugodt, forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 248—250, bácskai, Noviszád környéki 248—250, szeremi 245—250, felsőbácskai 245—250, délbányai 246—248, Tisza bácskai uszálybó 251—253. Rozs, bácskai vasut 200—202, Zab, bácskai vasut 200—202, szeremi és szlavóniai 201—203, Arpa, bácskai 63—64 kgos 204—206, szeremi 63—64 kgos 204—206. Tengeri, bácskai vasut prompt, 193—195. Bab, szokvány 435—445. Buzaliszti: Nullás g és g 365—385, kettes 342.50—362.50, hatos 302.50—322.50, hetes 275—285, nyolcas 180—185. Korpa prompt, 170—175. Irányzat: lanyha.

STEYR autók
PAFF

varrógépek és a legjobb márkájú kerekpárok állandóan raktáron:
„JUNG“ SZUSZEDSZKY
Noviszád, Satarikova 9. — Telefon 52-69.

TUDJA-E MÁR

Hogy higanyos hőmérővel csak 38.8° C hideget mérhetünk, mert akkor megfagy. A forrponjtja pedig +375° C. A —38° C alatti hideget borszeszmérővel mérjük, a hőt pedig 350° C-ig lehet vele mérni. A magasabb hőmérséklet mérésére elektromos hőmérőket használnak.

□ Az állami tisztviselőknek tilos ajándékot elfogadni. A kereskedelmi minisztérium felhívást intézett az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz és ebben kérte őket, hogy figyelmeztessék tagjaikat, hogy állami tisztviselőknek tilos bármiféle ajándékot elfogadni, akár rabat fejében is azon elkek után, amelyeket az állami intézmények beszereznek. Ellenkező esetben a közalkalmazottakat a legszigorúbban megbüntetik.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, vastagbetűs 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

»KONZUM« KÁVÉ FOGALOM
CSAK EZT ISZOM — FOGADOM

NOVISZAD, Kralja Petra II. 2
TELEFON 40—68

URANIA MOZI, Noviszád

MA:

Az erőszak győz

Gustav Fröhlich, Maria Andergast
Theo Lingg

Harminchét

»A százéves patikából — NÖVÉNY-HARMAT üdit, ápol!« Ára 14 dinár de csak zöld csomagolásban, nem letetik másban! 1879

ALLAST KERES

HAZMESTERI, GONDNOKI, vagy hasonló elhelyezkedést keres gyermektelen házaspár. A férj a gazdaságban is jártas, az asszony kitűnően főz. Vidékre is elmennek. Cím a kiadóban. 2743

MOLNÁRSZAKMÁBAN JÁRTAS fiatal ember munkát vállalna vidéken s. Címe megtudható a kiadóban. 2788

ELADÓ

JO ALLAPOTBAN lévő használt teherkocsik e-ádók. Schick és Spitzer cégnél, Noviszád, Lyublyanszka 9 2779

Szóló

Kamenicán a legbiztosabb befektetés. Felvilágosítást szöbelileg ad »Vardar«, Noviszád, Vilsonov trg 7. 2703

»DÜRKOP« férfi varrógép olcsón eladó, tomegbelyeget állandóan vesz. »Antikvárium« Noviszád, Kralja Petra II. 37. 2776

OLCSÓN ELADÓ új ház a Kraxner-utón: 2 szoba, konyha, speiz. Cím a kiadóban. 2750

ELELMISZERÜZLET berendezéssel és áruval betegség miatt potom áron azonnal átadó. Noviszád, Laze Kosztica 24. 2789

ELADÓ mészáros-berendezés, egy federes kocsi, egy fűder nélküli és agyak. Megtekinthetők: Noviszád, Dudarszka 33. szám. 2809

KERESLET

KERESEK TANONCOT (lányt). Fotó Studio Royal, Noviszád, Trg Oslobođenja 2. 2786

MEGVENNEK személyi okokból eladásra kerülő kimutathatóan egészséges, jól jövede mező üzletet. Esetleg betársulnék. A szükséges TÖKE összeget »2775« alatt a kiadóba kerem. 2775

BÜFFESNÖT keresek azonnali be- lépésre 10% elszámolásra. Metropoli- büffé, Noviszád, Jovana Szubotica 3. 2822

BEJARONÓT 6—12 óráig koszt nélküli keresek azonnali. Noviszád, Cira Dusana 1. 2816

NŐI FODRASZT és férfi fodraszt úgy férfi, mint női munkára azonnali be- lépésre felvesz Deli András női és férfi fodrász. Debeljaca, Bánát. 2814

KÜLÖNFÉLE

KUKORICAÜLTETŐK, vetőgépek és műszaki cikkek a legolcsóbb áron kap- hatók SZENES VASÜZLETBEN. 459

BÉRMÁLÁSRA ékszerek és órák legolcsóbban kaphatók. ADAM éksze- rész, Szubotica. 824

PALICS FÜRDŐ

a Vojvodina legszebb, legkellemesebb fürdőhelye

Palics kiválóan alkalmas üdülésre. — Három szállodán kívül 150 magán- villában kaphat olcsó lakást.

Látogassa meg PALICSOT!

A palicsi tó kénes iszapja sikerrel gyógyítja a reumat és isiászt
A palicsi strand, a gyönyörű parkok és ligetek várják Önt!

Pünkösdi kirándulásra

prima teli szalámi egész rud vételnél kgr. 35 dinár. Ementáli sajt »Extra« kgr. 32 dinár. 1 doboz »Zdenka« ementáli 8.50 dinár. Prima trapistasajt 24 dinár. Prima eredeti szombori turó 100% birkatejből 24 dinár. »Ala« prá- gais gyógyszerka 10 dkg. 5 dinár. Szardínia kis doboz 3 dinár, nagy doboz 6 dinár. Liptói turó, Roqueford, Eidami sajt, uzsicei kajmak, Canenbert és az összes huskonzervek és pástétomok ugymint Pischinger csokoládé és deszertek legolcsóbban

Konstantinovics

csemege üzletében, NOVISZAD, KRALYA ALEKSZANDRA 19,
a postaigazgatósággal szemben

Mely fájdalomtól megtört szív- vel, de Isten akaratán való alá- zatos keresztényi megnyugvással jelentjük, hogy szeretett jó édes- anyánk, illetve nagyanyánk

özv. Kozma Gézané

szül. Sedivi Antonia

maradiki ref. lelkipásztor özvegye, hosszú évekre terjedő szenvedés után, f. hó 9-én, 63 éves korában az Urban elhunyt.

Drága halottunk földi marad- ványait f. hó 11-én, szombaton délután 4 órákor fogjuk a Gen. D. Stratimirovića-ucca 3 sz. alatti gyászszobából a Futaki-uti reform- atus temetőbe örök nyugalomra helyezni.

„Jöjjetek énhozzám minnyájan, kik megáldatottak és megterhel- tetek és én megnyugosztalak ite- rell!“. Máté ev. 11. 28

Kozma Károly váli ref. lelkész, Dr. Trischler Aladárné szül. Kozma Margit gyermekeit, Dr. Trischler Ala- dár veic, Kozma Károlyné szül. Oberndorf Margit menyje, Kozma Géza, Kozma László, H. Kozma Ká- roly, Kozma Sárika unokái

Eladnám jogtalanul vegyeskereskedé- sem Zsabalón, kedvező tel- tetelek mellett, betegség miatt. Cím a kiadóban

DR. FILIPON CRLM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapha- tó: gyógyszerárakban, drogériákban, Ftatszertárakban és kereskedésekben. APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474

SZIPILOT, pattanást, hámlást, orr- vörösödést és más arctisztításhoz jól pártégy használata után biztosan eluntethet DARUVARI krém minde- ly szakszertben kapható. Háromsarkes nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 di- nár. Postán küldi: BLUM gyógyszer- tar, Szubotica.

Minden este *vacsora különlegesség,*
Zsiga Ernő muzsikál,
hangulat, tánc reggelig az
ELITE kávéházban
(szemben a főpostával)

MEGNYILT a palicsi kisvendéglő

A legjobb uzsonnázó
A legjobb vacsorázó hely
Olcsó családi árak

FIAT **AUTOMOBILE**
DKW WANDERER
AUDI-HORCH
PIRELLI-AUTOGUMI
AUTÓ AKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVISZAD
KRALJA PETRA II. 64-84 TELEFON 31-06
WARTA ACCUMULÁTOR WALVOLIN AUTÓ-OLAJ
ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR ÚJ ÉS HASZNÁLT AUTÓKBAN

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andree Dezső**
A kiadóvezető szerkesztője: **Elaszek Ferenc**
Pretpлата — Előfizetés:
Egy hóra . . . . . 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három hóra . . . . . 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izziai svakodnevno - Megtelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekizsámias
Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692